

Celje - skladišče
D-Per
III 5/1981
1119811173,12

Leto IV
Številka 12
December 1981

SAVINJSKI OBČAN

*Srečno in uspešno
novo leto 1982
delovnim ljudem in občanom
občine Žalec
in pobratenih občin
Kruševac in Bačka Palanka*

želiyo

Skupščina in izvršni svet občine Žalec,
družbenopolitične organizacije,
samoupravne interesne skupnosti
in Savinjski občan Žalec.

„Savinjski občan“ izdaja Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Žalec.

Ureja uredniški odbor: Jan Jože (glavni urednik), Trstenjak Lojze (odgovorni urednik), Golob Elza, Ježovnik Franc, Lekše Zdenka, Strnad Ida, Vidmar Marjan, Praprotnik Marta, Fric Dušan, Urbanc Barbka, Puncer Zdenko, Špeglič Franc, Kotnik Anton.

Naslov uredništva: Žalec — telefon 710-671

Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, Novo mesto

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana.

Naklada: 10.500 izvodov

Po sklepu republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 je časnik „Savinjski občan“ oproščen prometnega davka.

Nov rod bo znal ceniti v boju priborjeno svobodo

(Iz govora Toneta Boleta ob odkritju spomenika žrtvam fašističnega nasilja na Polzeli)

Ljudstvo našega kraja je lahko ponosno, da je program Osvobodilne fronte vnel iskre upora v tem delu Savinjske doline. Že jeseni 1941 so zaživel prvi odbori na Polzeli in po okolici. Illegalci komunisti: Pečnik, Lapajne, Letonja — kmet, Strgar in drugi, so že v prvih mesecih okupacije organizirali in navezali stike s skupinami domoljubov, že prej poznanimi simpatizerji partije, s Sokoli in drugimi na-

imena naših najdražjih, obojenih in ustreljenih.

Občani Polzele in okolice lahko danes s ponosom zro na svojo revolucionarno pot, na svoje zasluge za to, da je slovensko ljudstvo v maju 1945 doživelo največji trenutek svoje zgodovine: zmago, svobodo in rojstvo Slovenije v bratski povezanosti z ostalimi jugoslovanskimi narodi.

Zgodovinski datumi, kate-re letos in v teh dneh praznujemo širom po domovini, živijo v zgodovini slovenskega naroda kot simbol njegovega trpljenja, zmag, svobode, živijo kot simbol bratstva in enotnosti z drugimi narodi naše države, s katerimi gradimo pravičnejšo družbo in v kateri smo sami gospodarji svoje usode.

To naše izjemno življenje ne opisujemo zaradi zgodovine ali celo slavošpeva aktivistom, borcem in partizanskemu gibanju na sploh, marveč zaradi novega rodu, ki prihaja, da bo znal ceniti svobodo, svojo domovino, svoj družbeni red in da bo spoštoval delovnega človeka in delo lastnih rok od kate-rega edino zavisi sreča in blagostanje.

Današnja spominska svečanost in vse druge, ki smo jih in jih bomo še proslavljali v tem letu, niso le zgodovinski pregled in dragoceno pričevanje o naši preteklosti, ampak naj bodo tudi spodbuda za učinkovito akcijo, da bi naredili korak naprej, razvili samoupravljanje, okrepili vpliv združenega dela, stabilizirali gospodarstvo in obogatili materialno in duhovno blaginjo naše družbe.

Družbeni in gospodarski procvit krajeve skupnosti Polzela je hkrati tudi priznanje delovnim kolektivom v našem kraju, političnim organizacijam občine in žalski občinski skupščini, ki so prispevali pri ustvarjanju ugodnih materialnih, političnih in družbenih pogojev za tak razvoj in napredek vašega kraja...

Ob novem letu

Še nekaj dni nas loči od Novega leta. Vsakdo od nas želi v tem času na svojem delovnem mestu ali v zasebnem življenju postoriti še to in ono. Za marsikoga je bilo prekratko.

Pa vendar je bilo leto, ki se izteka, polno prizadevanj, da uresničimo zastavljene cilje in naloge, da razrešimo številne probleme ter da dosežemo lepše pogoje življenja. Rezultati teh prizadevanj tudi v naši občini niso majhni. Lahko rečemo, da smo dosegli vse osnovne cilje, ki smo si jih zastavili na začetku leta, predvsem na področju gospodarske stabilizacije. Pomembno je, da se je proizvodni proces v naših organizacijah združenega dela odvijal skoraj v celoti neprekinjeno, da smo dosegli večji fizični obseg proizvodnje in da smo uresničili osnovni cilj, štiri odstotno realno rast družbenega proizvoda, kar je glede na zaostrene stabilizacijske pogoje izredno pomemben dosežek. Vse to smo dosegli ob tem, da se je število zaposlenih povečalo le za 1,3 odstotke, kar je precej manj kot smo predvidevali z resolucijo za to leto.

Rezultati, ki so pred nami so tem pomembnejši, ker so nastali na osnovi večje produktivnosti dela. Tudi izvozni dosežki kažejo pomemben napredek, saj z izvozom močno presegamo uvoz, ki zaostaja, v večji meri pa tudi izvažamo na dolarsko področje. Izgub naše gospodarstvo v glavnem ne pozna, kar pa ne pomeni, da nimamo organizacij, ki poslušajo na meji rentabilnosti in organizacij, kjer bo potrebno rešiti marsikateri problem, da bodo proizvodni ter ostali rezultati ugodnejši.

Tudi na področju družbenih dejavnosti, prostorskega urejanja, komunalnega gospodarstva in razvoja v naših krajevnih skupnostih je bilo marsikaj doseženo. Posamezni novi objekti asfaltirane ceste, novozgrajeni vodovodi, lepši in urejenejši izgled naših naselij, predvsem pa nadaljnji razvoj krajeve samouprave, so dosežki, ki kažejo na to, da je naše življenje bogatejše in lepše.

Pred nami je leto, ki bo od vsakega našega delavca in občana zahtevalo še večje napore in prizadevanja. Vendar naloge in problemi, ki so pred nami, niso takšni, da jih ne bi zmogli.

Dosežki letošnjega leta so zgovoren dokaz kaj zmoremo, če smo enotni in če vsakdo od nas prispeva kar največ za doseganje posameznih ciljev in nalog. Letošnji rezultati so solidna osnova našega nadaljnjega razvoja, zato po tej poti smelo prizadevno naprej.

JOŽE JAN.

Zadnja seja občinske skupščine

Delegati zborov občinske skupščine bodo na zadnji seji v letošnjem letu obravnavali predlog resolucije razvoja občine v letu 1982, analizo delovanja delegatskega sistema za sedanje mandatno obdobje, priprave na volitve v letu 1982, sprejeli bodo program dela zborov za prvo polletje 1982, spremembe statuta občine in davčno politiko za leto 1982.

Dedek Mraz s stabilizacijskim košem

Izteka se leto stabilizacijskih prizadevanj, zato ni nič čudnega, da bodo letošnje, sicer množične obdaritve Dedka Mraza v naši občini malce bolj skromne. Okrog šest tisoč predšolskih in šolskih otrok bo obdarovanih s paketi v vrednosti po 150 dinarjev. Tu naj povemo, da so obdarovanje omogočile delovne skupnosti in delovne organizacije iz naše občine.

Ob bolj skromnih paketih pa bo mladim na voljo splet zanimivih kulturnih prireditev, ki se bodo vrstile ves teden neposredno pred novim letom. Ker najbrž vsi otroci in starši ne bodo prejeli vabil, prireditelji na tem mestu pozivajo starše, da pobarajo v najbližnjem vrtcu, kdaj bo obdarovanje s kulturnim programom.

Priznanja ob dnevu oboroženih sil

Na osrednji občinski svečanosti ob dnevu oboroženih sil je predsednik občinske skupščine in sveta za ljudsko obrambo Viljem Petek spregovoril o doseženih rezultatih na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite. Ti rezultati so bili pomembni, kar dovolj zgovorno dokazujejo številna priznanja, ki so jih podelili ob tej priložnosti. Sekretariat za ljudsko obrambo občine Žalec je prejel visoko priznanje — srebrno plaketo JLA, ki ga je izročil general-major Višnjič. Posamezniki so prejeli priznanja in pohvale komandanta Teritorialne obrambe Slovenije, Zahodnoštajerske cone in občine Žalec, priznanja republiškega sekretariata za LO, priznanja sveta za LO občine Žalec, plakete Zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije in zlate značke občine Žalec. S svečano podelitvijo se je prepletal kulturni program.

*Ko bi mogel,
bi osrečil vse ljudi sveta,
zvrhan koš ljubezni
bi razstrosil
na vse strani neba.*

*Vsakomur med vami
bi sonce stisnil v dlan,
da bi zjutraj vse ogrelo
za najlepši dan.*

*Ko bi mogel,
razprtije bi pregnal,
na zlatih saneh
s kraguljčki
v zameno smeh bi pripeljal.*

*Ko bi mogel!
Pa sem le dedek Mraz
brez koša, brez sani,
lahko pa v vsakem
izmed vas...*

Bo dovolj dolga odeja za napovedane naložbe?

Razprava na nedavni skupni seji zboru združenega dela in zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Žalec v Libojah je opozorila, da nakazane potrebe po novih, sicer potrebnih naložbah presegajo možnosti finančnega pokrivanja. Opozorili so, da je predvsem pomembno sredstva ustvariti.

Delegat iz KS Prebold je v razpravi o osnutku Resolucije o izvajanju družbenega plana občine Žalec za obdobje 1981 — 1985 v letu 1982 opozoril na problem neurejene telefonije. Ugotavljal je, da stanovanjci v novih blokih nimajo niti enega telefonskega priključka. Krajani so tudi nejevoljni nad usodo ceste Latkova vas — Prebold in sprašujejo se, kdaj bo Savinjski magazin začel graditi novo blagovnico v Preboldu.

V odgovoru je bilo rečeno, da bo izgradnja nove blagovnice prišla v poštev v letu 1983, ker v prihodnjem letu investitor nima finančnih možnosti spričo zaostrene situacije in že končanih naložb. Kar zadeva nove telefonske priključke, pa obstoječe vozlišče ne dopušča novih obremenitev. Problem bo odpravljen šele, ko bo zgrajena območna telefonska centrala v Šempetru. Glede vode pa računajo na vodne vire vodovoda Tabor.

Delegat KS Griže je ugotavljal, da je streha na zgradbi trgovine že dotrajana oziroma domala uničena, ker nihče ni skrbel za redno vzdrževanje. Delegatka iz Savinjskega magazina je pojasnila, da bo Savinjski magazin s tem, ko je prevzel tudi zgornje prostore popravil tudi streho.

Delegat KS Petrovč: „Krajane skrbi, ker nekatere vasi še nimajo urejene kanalizacije. Gre za širši problem, ki bi ga bilo treba razrešiti. Nejevoljni se tudi sprašujejo, kdaj bo stekla gradnja nove regijske mlekarne pri Arji vasi in kakšna bo usoda Novega Celja. V Andražu, kot je povedal delegat, še nimajo urejene preskrbe s pitno vodo, radi pa bi si tudi napeljali nekaj telefonskih priključkov. Sedaj jim je na voljo le telefon v zadružnem domu (v trgovini), ki pa je ob nedeljah in praznikih krajanom nedostopen in so tako odrezani od središča.“

Ugotavljali so, da je v osnutku resolucije vse premalo omenjen razvoj obrobni krajev naše občine. Ljudje v teh oddaljenih zaselkih še vedno bežijo v dolino in tako ostajajo naselja še bolj osiromašena. Z namenom, da bi zadržali ljudi v teh krajih, posamezne krajevne skupnosti namenijo tudi po dve tretjini svojih sredstev za izgradnjo cest. Ceste so res potrebne, žal pa potlej primanjkuje sredstev za druge potrebe. Umestna je bila tudi pripomba, da je treba najboljše kmetijsko zemljo v teh krajih zaščititi tako kot v dolini.

Krajani Levca se sprašujejo, kdaj bodo dobili most čez Savinjo. Ker je most potreben prebivalstvu dveh občin (Žalec in Celje), bi kazalo to naložbo uresničiti s skupnimi sredstvi in napor. Kar zadeva preskrbo z vodo na območju Andraža, je bilo v odgovoru rečeno, da posamezniki niso pripravljeni plačevati vodarine, kar seveda ni prav.

Predsednik skupščine občine Vili Petek je oba zbora opozoril, da v sedanji zaostreni gospo-

darski situaciji ne bi smeli videti zgolj vsak svoje krajevne skupnosti ali delovne organizacije, marveč celotno občino oziroma širšo družbeno skupnost. Kaj in koliko bomo vlagali, je odvisno predvsem od tega, koliko bomo ustvarili. Dejal je, da situacija, kar zadeva pogoje gospodarjenja, tudi v prihodnjem letu ne bo rožnata. Ob skrbi za višjo produktivnost bo treba storiti vse za večji izvoz, za kar imamo pogoje.

L. TRSTENJAK

Kritično o delu Komunistov

Občinska konferenca ZK Žalec je kritično ocenila aktivnost komunistov pri uresničevanju nalog za razvoj delegatskega sistema. Z aktivnostjo komunistov v družbenopolitičnem zboru občinske skupščine, v Občinski konferenci SZDL in njenih organih v družbenih svetih ter v ZSMS, niso zadovoljni. Kar enajst razpravljalcev je opozorilo na neodgovoren odnos, premajhno povezanost z delegatsko bazo in premajhno zavzetost za uresničevanje sprejetih stališč in nalog ZK in drugih subjektivnih socialističnih sil.

Predsednik Občinske konference SZDL Ivo Robič je opozoril, da nekateri dejavniki vse preveč naraščajo, kako naj delegacije delujejo, namesto da bi se aktivno vključili v njihovo delo. Mnogo sej delegacij, organov družbenopolitičnih organizacij in skupščin SIS—ov je nesklepčnih. V njih pa so neaktivni tudi komunisti, še posebej v krajevnih skupnostih. Predlagal je, da se konkretno in kritično oceni delo komunistov v SZDL in v delegatskem sistemu.

Družbeni sveti so zaželi, vendar so premalo povezani z družbenopolitičnimi organizacijami in poenotenju stališč do posameznih družbenih vprašanj. Kritično so ocenili delo komunistov v družbenopolitičnem zboru, hkrati pa opozorili na nekatere objektivne in subjektivne vzroke. Tudi tu je pisotna premajhna povezanost delegatov s posameznimi družbenopolitičnimi organizacijami. Delegacija občinske konference ZK v družbenopolitičnem zboru se v preteklem obdobju sploh ni sestala.

Konferenca je v svojih stališčih predvsem opozorila in naročila komunistom, da se morajo aktivneje vključiti v delo delegacij in razvoj delegatskega sistema.

V nadaljevanju se je člane konference z gospodarskimi rezultati seznanil predsednik Izvršnega sveta Jože Jan, ki je poudaril ugodna gibanja vseh kazalcev gospodarskega in družbenega razvoja, hkrati pa je opozoril na nekatere probleme v tem trenutku, predvsem glede preskrbe surovin, ki že povzročajo zastoje v proizvodnji, to pa se bo odražalo tudi pri doseženem dohodku ob koncu leta.

Delovno predsedstvo volilne konference ZZB NOV Žalec

Aktivnost na vseh področjih

Nedavna volilna konferenca ZZB NOV občine Žalec je ob izvolitvi novega vodstva, ki ga predstavlja 29-članski odbor s predsednikom Antonom Kotnikom, spregovorila o položaju borčevske organizacije in njenem dosedanjem delu. Ugotavljali so, da je bilo leto 1981 leto pomembnih obletnic. Izguba tovariša Tita minulo leto, letos pa dolgoletnega predsednika Rudija Cilenška je v vrstah ZZB NOV zapustila globoko vrzel.

Nasploh se vrste borcev redčijo, saj je v minulem obdobju umrlo kar 321 članov. Ne glede na to, da borci NOV predstavljajo s svojim razvejanim delom še vedno močno družbeno politično silo. Kar dve tretjini borcev aktivno delujeta v samoupravnih telesih, v delegacijah in na drugih področjih družbenega in političnega življenja občine.

Prizadevno in uspešno je bilo delo komisij pri občinskem odboru ZZB NOV Žalec, kakor je v svojem poročilu povedal Anton Kotnik. Borci so v nadaljevanju razprave spregovorili še o volilnih pripravah in evidentiranju kandidatov, o gospodarskem položaju v žalski občini in o nalogah, s katerimi se bo treba odločnejše spoprijeti na poti stabilizacije našega gospodarstva. V zvezi z evidentiranjem kandidatov so predlagali, da jih bo treba dopolniti s kandidati iz baze.

V razpravo so zajeli še problematiko vključevanja mladih v politično delo, o sodelovanju borcev iz zasavskih revirjev in Savinjske doline, pa tudi o spoznanju med žalsko občino in revirskimi občinami in o nalogah, ki jih čakajo. Sklepi bodo solidna osnova za delo v novem mandatnem obdobju.

Plenum Gasilske zveze Slovenije

V Žalcu je bil sredi tega meseca plenum Gasilske zveze Slovenije. Že dan prej so se v Preboldu sestali najprej Republiški štab gasilske operative, nato pa še predsedstvo Gasilske zveze Slovenije. Po obeh delovnih srečanjih so si delegati ogledali prostore Tekstilne tovarne Prebold,

kjer izdelujejo najsodobnejša oblačila za gasilstvo. V gasilskem domu v Žalcu so odprli nadvse zanimivo razstavo ob 35-letnici Gasilskega vestnika. Na njej so predstavili tisk, ki je izšel na Slovenskem po drugi svetovni vojni. Gasilski vestnik je zelo brana revija, izhaja enkrat mesečno v nakladi 34 tisoč izvodov. Na plenumu Gasilske zveze Slovenije so poleg ocene dosedanjega dela in načrtov za prihodnje delegati iz vse Slovenije razpravljali tudi o obrambnih načrtih gasilskih društev. Le-teh je v Sloveniji kar 1206 in sicer prostovoljnih ter 177 industrijskih, se pravi 1383 skupaj, imajo pa 82289 članov.

Plenum so najprej pozdravili pionirji gasilci iz Žalca, ki so izrekli dobrodošlico delovnemu predsedstvu in delegatom iz vse Slovenije, nato pa še predsednik občinske skupščine Vili Petek. Na plenumu so izročili tudi najvišje republiško gasilsko priznanje, imenovano po Matevžu Hacetu. Letošnja dobitnika sta bila Viktor Vovk iz Nove Gorice in Vili Špat iz Celja.

Dvodnevno srečanje so sklenili s kulturnim programom in tako praznili tudi 40-letnico vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti ter 35-letnico izhajanja Gasilskega vestnika. Občinska gasilska zveza Žalec, Gasilsko društvo Žalec in Prebold pa zaslužijo za organizacijo dvodnevne srečanja gasilcev vse priznanje.

TEKST IN FOTO: T. TAVČAR

Premineili v hudi letalski nesreči

V nedavni hudi letalski nesreči našega letala je izgubilo življenje 180 potnikov, med njimi tudi pet naših občanov:

Ida Vasle, 42-letna profesorica knjigovodstva in računalništva na celjski ekonomski šoli, doma iz Gotovelj in njen mož

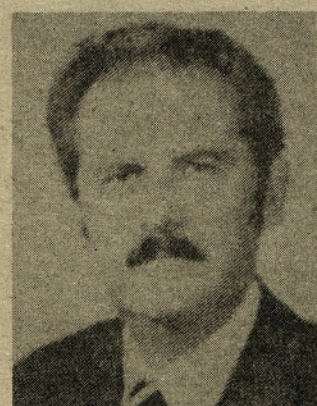

Ob tragični smrti petih naših občanov, ki so izgubili življenje v letalski nesreči na Korziki, so svojci in ostali občani naše občine prejeli več sožalnih brzojav. Med drugim so jih poslale skupščini, družbenopolitične organizacije in posamezniki iz naših pobratenih občin Kruševac in Bačka Palanka.

Stanko Vasle, 46-letni vodilni delavec v celjskem LK Savinja; oba zaslužna krajan Gotovelj sta v trenutku omahnila v smrt. Objokujeta ju 19-letni sin Bojan in 16-letna hčerka Damjana.

Marija Teržan, 50-letna vodilna delavka v velenjskem zdravstvenem centru, doma iz Petrovč in njen mož,

Drago Teržan, 59-letni inšpektor SDK v Titovem Velenju iz Petrovč. Zakonca zapuščata že samostojna otroka Draga in Metko.

Razširiti listo evidentiranih za nosilce najodgovornejših funkcij v občini

V krajevnih konferencah SZDL in osnovnih organizacijah sindikata je evidentiranje kandidatov za posamezne delegacije v zaključni fazi. Predsedstvo Občinske konference SZDL je tudi objavilo evidentirane kandidate za najodgovornejše funkcije v občini. Pri oblikovanju predloga evidentiranih kandidatov je predsedstvo upoštevalo stališča Republiške konference SZDL, ki zastavljajo enoten, političen odgovor za uresničevanje ustavnih načel. Predsedstvo je tudi poudarilo, da imajo delovni ljudje in občani pravico dodatno evidentirati za te funkcije posameznike, ki so si s svojim dosedanjim uspešnim družbenopolitičnim delom pridobili zaupanje in so sposobni upravljati posamezne funkcije.

Tako, kot mnogokrat doslej, je predlog spodbudil živahno razpravo z odobravanjem, pa tudi z dodatnimi predlogi. Žal pa je tudi tokrat prišlo do nesprejemljivih obračunavanj, podtikanj in neresničnih informacij, ki mečejo slabo luč na družbenopolitične razmere v občini. Članek objavljen v dnevniku Delo je vzbudil občane, ki obsojajo takšno pisanje, predsedstvo Občinske konference SZDL pa je njegovo vsebino obsodilo in protestiralo proti kompromitiranju izvršnega sveta in njegovega predsednika. Namreč, zbori občinske skupščine so v oktobru ocenili delo izvršnega sveta kot uspešno in mu izrekli tudi priznanje, zato pa so trditve pisca članka „Predvolilna kampanija po žalsko“ toliko bolj nerazumljive in nesprejemljive.

Trdimo lahko, da so najodgovornejši funkcionarji in tudi predsednik izvršnega sveta uživali zaupanje in prejeli za uspešen gospodarski in družbeni razvoj občine, ki pa marsikdaj ni bil po godu posameznikom izven občine, vsa priznanja.

V razpravi o predlogu evidentiranih kandidatov za najodgovornejše funkcije so bile prisotne pripombe, da je potrebno predlagati več kandidatov. Ravno to pa je bil tudi namen razprave, da se evidentirajo dodatni kandidati, šele na to se bo predlog usklajeval v predsedstvu OK SZDL. Nekatere krajevne skupnosti so to že storile in predlagale dodatne kandidate. Tako so v nekaterih krajevnih skupnostih za predsednika skupščine evidentirale tudi Jožeta Jana, za predsednika izvršnega sveta pa Edija Omladiča. To pa dokazuje, da evidentiranje vendarle ni zaprto in da še teče. Pričakovati je še več novih predlogov, kar pa je tudi namen saj bo tako evidentiranje res demokratično in odraz interesov delovnih ljudi in občanov.

Zares lep kulturni program so pripravili učenci OŠ Peter Šprajc-Jur, glasbene šole Rista Savina in mlade gasilke iz Matk. Foto: T. TAVČAR

Nove pridobitve ob prazniku republike — Nove pridobitve ob prazniku republike

Tone Bole odkriva spomenik žrtvam NOB na Polzeli.

Osrednja proslava na Polzeli

Na osrednji slovesnosti v počastitev 40-letnice vstaje naših narodov so na Polzeli odkrili spomenik 59 padlim žrtvam med NOB iz Polzele in okolice. Spomenik, ki je delo akademskega kiparja in grafika Janeza Boljke, je odkril osrednji govornik, član predsedstva SR Slovenije Tone Bole. Sekretar občinskega komiteja ZKS Žalec Franc Jelen je dejal, da so dela pri izgradnji spomenika veljala poldrugi milijon dinarjev in da so sredstva zbrale delovne organizacije in krajski Polzele.

Slovesnost so sklenili s kulturnim programom, v katerem so nastopili pevci, plesalci, godba na pihala in recitatorji.

Odkrili doprski kip Slavka Šlandra

Zadnje dni novembra so postali Preboldčani bogatejši za kulturno pridobitev, s katero je poplačan moralni dolg domačinu, narodnemu heroju Slavku Šlandru, po katerem nosi ime tukajšnja celodnevna osnovna šola. Stalni razstavi o tem revolucionarju in humanistu v prostorih osnovne šole se je pridružil še doprski kip Slavka Šlandra na zelenici pred šolo. Ob odkritju spomenika je zbranim spregovoril prvoborec

Anton Kotnik—Robida. Orisal je bogato življenjsko pot Slavka Šlandra in poudaril njegov prispevek h graditvi lepših, humanejših socialističnih odnosov. Svečanosti ob odkritju spomenika so se poleg številnih gostov udeležili tudi predstavniki krajevne skupnosti „Slavko Šlander“ iz Maribora, s katerimi imajo Preboldčani tesnejše stike in so jim tudi odstopili model za odlitje spomenika.

—dar

Razvitje pionirskega prapora „Ljube Mikuš“

Na svečanosti ob 10. obletnici uspešnega učnovzgojnega dela osnovne šole Ljube Mikuš je prehojeno pot orisala ravnateljica Martina Bevc. Šola se uspešno povezuje s krajevno skupnostjo in organizacijami združenega dela, zato so le-tim ob tej priliki podelili posebna priznanja in zahvale. Še posebej

svečano pa je bilo ob razvitju prapora pionirskega odreda, ki se imenuje po revolucionarki Ljubi Mikuš. Sledil je bogat kulturni program učencev šole, ki vse bolj dokazujejo svoj uspešen razvoj. Pohvaliti pa je treba tudi razstavo likovnih in tehničnih izdelkov.

J. K.

Vodo naj dobi vsaka hiša

Za praznik republike — 29. november so krajski Kal, Lok in okoliških zaselkov praznovali pomembno delovno zmago: iz novega vodovoda je dobilo vodo 46 družin, od tega so dobile Kale 39 priključkov, Loke pa sedem. S tem pa so opravili šele prvo fazo izgradnje vodovodnega omrežja, saj čaka na vodo še veliko domačij. Ob novem črpalisku v Lokah se je tega dne zbralo lepo število krajanov in domačini so izvedli kulturni program, v katerem so nastopili učenci osnovne šole Ponikva in vaška mladina. Na počil je trenutek, ko je 73-letni krajan, Franc Tkavc iz Kal, vključil naprave na črpalisku in v cevi je pritekla voda, kar je bil za vse pomemben dogodek.

Rezervoar na Kalah je dovolj velik (drži 60 m³) za potrebe kraja. Ob tej novi pridobitvi je treba pohvaliti krajske, ki so poleg denarja bili vseskozi požrtvovalni in delavni, priznanje pa so izrekli tudi komunalnemu podjetju Žalec, ki je prispevalo razpoložljivo mehanizacijo in

strokovno vodstvo. Ponekod so bili izkopi zelo težavni, saj je šlo za kraški teren, vendar so dela uspešno napredovala. V zadnjem času so se še posebej izkazali krajski Lok, ki so sami zgradili raztežilni rezervoar.

Ko je predsednik IS skupščine občine Žalec Jože Jan čestital krajanom k tej novi delovni zmagi, je dejal, da je prebivalstvo teh krajev veliko prispevalo v NOV. Preskrba z vodo je velika pridobitev, ki bo olajšala življenje krajanom. Hkrati pa vodovod pomeni tudi hitrejši gospodarski razvoj tega področja. Omenil je velik delež režijskega odbora, ki se je zelo izkazal, pa tudi prispevek interesne skupnosti in komunalnega podjetja Žalec.

Dejal je tudi, da bo treba z izgradnjo vodovodnega omrežja nadaljevati, vse dokler ne bodo dobili vode vsi, ki jo rabijo. Praznovanje v Lokah in Kalah je bilo hkrati domena krajanov, da bodo nadaljevali z akcijo in pri tem še naprej pričakujejo pomoč družbene skupnosti.

Tk. Le.

Slovesnosti v Lokah se je udeležilo lepo število krajanov.

Jubilejna trgovina Savinjskega magazina

Kolektiv Savinjskega magazina Žalec je ob 30-letnici svojega obstoja odprl v Žalcu novo samopostrežno trgovino „Cankarjeva“ v Cankarjevi ulici. Novo trgovino imenujejo jubilejna, saj so jo odprli v jubilejnim letu. Ima 200 m² prostora, od tega je 100 m² prodajne površine.

Nova trgovina, ki jo je odprla predsednica občinske konference ZKS Žalec Vera Orešnikova, je namenjena potrošnikom Soseske Ložnica, pa tudi naselju Ložnici in drugim. Posnetek: Vera Orešnik je prerezala trak in tako odprla nov lokal Cankarjeva.

Tk.

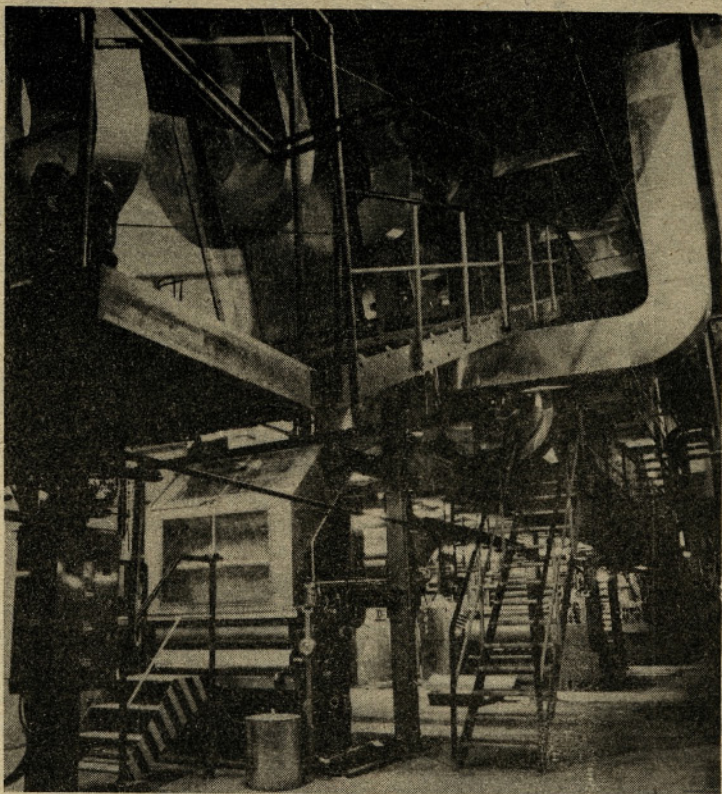
Priznanja občine Žalec delavcem Zarje

V okvir prireditve, ki so se zvrstile v počastitev praznika republike — 29. novembra v občini Žalec, sodi tudi podelitev občinskih priznanj skupini članov kolektiva Zarje Žalec — Petrovče.

Priznanja so poleg direktorja Viktorja Drame, ki je že poprej prejel zlato značko in plaketo občine Žalec, prejeli Jože Srebre (zlato), Ivan Haložan, Franc Jordan, Anton Gojzdnik, Mira Vidrih, Ivan Vidrih in Anton Sluga pa srebrne značke občine kot priznanje za požrtvovalno delo ob izteku 10-letnega obdobja intenzivnega razvoja Zarje.

Priznanja je na skromni slovesnosti podelil predsednik izvršnega sveta občine Žalec Jože Jan in jim hkrati čestital v imenu izvršnega sveta in skupščine občine Žalec.

Tk. L.

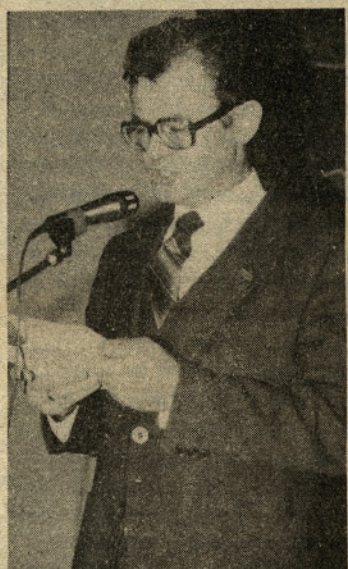
Premazovalni stroj S-3

Z novo naložbo v večji izvoz

Letošnji praznik republike — 29. november, so delavci Aera tozdr Kemija Šempeter, okronali z novo delovno zmago: odprli so nov obrat za izdelovanje samolepilnih trakov — selotejpa. Kot smo v Savinjskem občanu že obširneje poročali, gre za pomembno naložbo v vrednosti okrog 200 milijonov dinarjev, od katere si obetajo razširitev izvoza na zunanji trg. Ob tem velja zapisati še to, da je ta naložba dosežek solidarnostnega združevanja sredstev vseh temeljnih organizacij združenega dela v Aeru.

Pomembno je tudi to, da bodo v bodoče v proizvodnji uporabljali več domačih materialov. V tej smeri so se že povezali in podpisali več sporazumov o sovlaganju v okviru delovnih organizacij Kepol Zadar in Jugovinil Split. Pri tem bodo upoštevali že pridobljene izkušnje, ki so jih pridobili med večletnim sodelovanjem z Visoko.

Usmeritev na domače materiale bo v veliki meri zmanjšala težave, ki jim imajo sedaj pri zagotavljanju reprodukcijskega

Vlado Klemenčič

materiala. Na rob zapišimo še to, da bodo izvoz povečali za eno četrtnino, kar pomeni preko pet milijonov dolarjev.

Vlado Klemenčič, podpredsednik slovenskega izvršnega sveta je govoril o pomenu nove naložbe v Aeru in sedanjem gospodarskem trenutku.

Tk

Ponosni na nove pridobitve

Krajski Braslovč (zbralo se jih je izredno veliko) so ob otvoritvi adaptirane šole dokazali, da so novih pridobitev veseli in so nanje tudi ponosni.

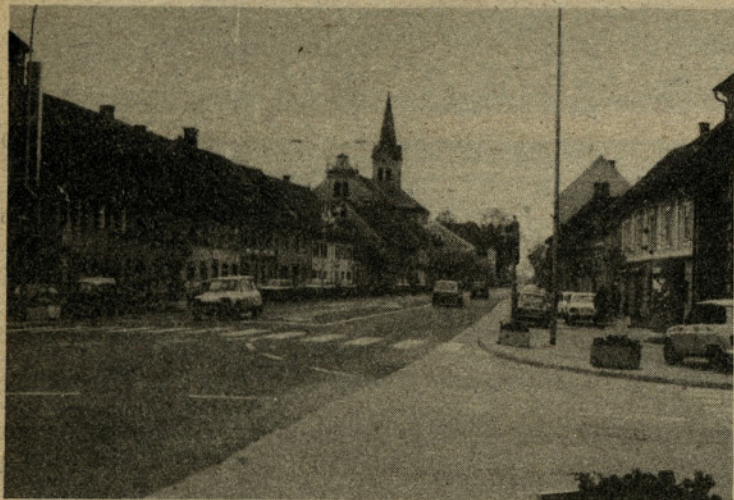
Predsednik sveta krajevne skupnosti Ivan Fale je v svojem govoru poudaril velik prispevek in razumevanje delovnih ljudi in občanov naše občine, še posebej pa Braslovč, pri izgradnji prostorov za otroško varstvo in potrebe krajevne skupnosti ter

društev. Osem milijonov dinarjev je vredna celotna investicija, preko dva milijona pa so prispevali občani, obrtniki, Hmezd—obrat Žovnek in krajevna skupnost s prostovoljnimi delom in prispevki. Opravili so preko 4500 udarniških ur, omeniti pa velja predsednika režijskega odbora Toneta Klokočevnika, ki jih je sam opravil kar preko 200 in je tako zgled v prizadevanju krajanov.

J. K.

Tone Klokočevnik, predsednik režijskega odbora, ob svečanem prerezu traku.

Žalčani praznujemo 27. decembra

Krajani Žalca in Ložnice praznujemo vsako leto svoj krajevni praznik 27. decembra kot spomin na prve ustreljene talce iz našega kraja v letu 1941.

Ko v tem času merimo prehojeno pot enoletnega obdobja od zadnjega praznovanja, si zastavljamo vprašanje, kaj smo storili v tem letu, kakšno je bilo naše delo, smo bili uspešni, je v delu veliko slabosti?

Pri ocenjevanju našega dela se nam krepki samozavest. Naredili smo premik v smeri ustvarjanja pogojev večjega sodelovanja krajanov pri soodločanju, ustvarjanju zamisli in pobud v našem mestu. V začetku leta smo ga razdelili na mestne četrti, v katerih smo ustanovili odbore Socialistične zveze. Da je bila odločitev pravilna, so pokazali tudi zbori občanov, ki so bili organizirani v teh četrtih. Na ta način se vloga krajevne skupnosti in udeležba krajanov v delu krajevne skupnosti pomembno povečuje. Še vedno pa bo potrebno krepiti oblike, ki bodo omogočale neposredno povezanost in stalni stik samoupravnih organov krajevne skupnosti z delovnimi ljudmi — krajanji ter obratno, povečati pa bo potrebno tudi udeležbo na zborih občanov in na drugih možnostih sodelovanja. Stalno moramo krepiti vsakodnevne drobne človeške vezi in trgati meje zaprtosti, saj nastaja vrsta težav in problemov, ki dnevno terjajo odgovore in konkretna dejanja. Razkorak med željami in možnostmi se ne zmanjšuje.

Tudi delegatski sistem v svoji praksi še ni dosegel željene vsebine popolnega odločanja delovnih ljudi o vseh bistvenih vprašanjih družbenega dogovarjanja na vseh ravneh.

Žabare in Žalec pobrateni

Krajevni skupnosti Žabare iz Kruševca in Žalca sta podpisali listino pobratenja, ki sta jo podpisala predsednika skupščin krajevnih skupnosti in sicer za Žabaro Vladislav Milošević, za Žalec pa Franc Radišek. Svečanemu podpisu so prisostvovali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij obeh krajevnih skupnosti in občin.

Krajevna skupnost Žabara je deset kilometrov oddaljena od občinskega središča, ima pa preko 2000 prebivalcev. Večina ljudi je zaposlena v Kruševcu, ostali pa se ukvarjajo s kmetijstvom. Delegacija krajevne skupnosti Žalec je med drugim obiskala tudi sodobno urejeno kmetijo Dobrosava Todorovića v Trebotinu. Razvoju kmetijstva tu posvečajo posebno veliko pozornost, zato so se dogovorili, da bo v naslednjem letu njihova skupina kmetov obiskala SOZD Hmezd Žalec.

Krajevna skupnost Žabara ima tudi bogato razvito kulturno življenje in šolstvo. Na tem področju bo v bodoče največ možnosti za sodelovanje, za kar je bil že sprejet program aktivnosti za leto 1982.

Podpis pobratenja krajevnih skupnosti Žabare in Žalca pomeni dodaten kamen v mozaiku bratskih vezi, skovanih v narodno-osvobodilni borbi. S tem pa je obogateno tudi sodelovanje med pobratenima občinama.

-jk

Po partizanskih poteh k Hribarjevim

S Francijem Izlakarjem, tajnikom krajevne skupnosti Vransko, sva rila navkreber proti Jeronimu. Ujela sva za ta čas še kar lep dan, le leden veter se je zaganjal v naju in vrtinčil listje. Dišalo je po snegu.

Če bi se lahko zapeljala do lovske kočice, bi si prihranila uro hoda, tako pa je bilo treba peš na Jeronim, k Hribarjevim, ki sva se jih namenila obiskati. Hodila sva po starih, že obraslih in domala pozabljenih partizanskih poteh. Po teh hostah z orumenelimi macesni in stoletnimi bukvami je med zadnjo vojno večkrat hudo zaropotalo in domačini vedo povedati, da po globelih še danes leže kosti nemških vojakov.

Hribarjeva domačija stoji na vrhu, prislonska ob hosto kot grčava starka, trmasto klju-

Dvanajstletna Fanika dnevno prepešači dobre tri ure do šole in nazaj

bujoča časa. Kdo ve koliko rodov je že preživela, a še vedno stoji in v njenih nedrjih odrasča sedanji rod Hribarjev, po domače Jeseničnikov.

Ko sva prisopihala na hrib je bilo čez poldne. Gospodinja Marija Hribar je ravnokar zapregla voliča in kravo in se namenila po drva. Pomagala sta ji najstarejši sin Martin, ki dela v Sigmii in hči Danica. Poleg vprege so stala v hlevu še štiri goveda, pa ducat kur je brskalo po gnoju in na podstenu sta se podila domača zajca.

Počakala sva, da so pripeljali iz bližnje hoste drva in izpregli živino. V veliki sobi s kmečko pečjo, ki je izžarevala toploto, smo sedli za mizo. V zibelki je ležal Daničin sinko in se zvedavo oziral v naju. Martin je praznil voz za hišo, Danica je ropotala z lonci v kuhinji. Z gospodinjo smo se pogovarjali o dnevnih tegobah, ki jih je tu v hribih več, kot spodaj v dolini.

Ni jim žal dela in denarja za novo cesto

Na klancu pred Praprečami od jutra do noči brni buldožer in odstranjuje debelo kamenje s ceste. Od tu naprej se vije pet metrov široko novo cestišče, kar krajane navdaja z veliko radostjo. Bili so časi, ko je bila sem gor speljana slaba kolovozna pot, po kateri ni bilo varno voziti. Ljudje so takrat največ hodili peš v Vransko po „špecerijo“ in za druge potrebe.

„Ceste smo se lotili že pred leti. Gradnjo bi tudi dokončali, da nam ni zmanjkalo sredstev in tako s cestiščem nismo prišli v naselje,“ nam je dejal predsednik vaškega sveta Prapreče—Vologa Ivan Reberšek. Vodil je dela na cesti in nadziral buldožer, ki je neutrudljivo ril v kamenje.

V akcijo so se vključile vse hiše. Krajanji so kar globoko segli v žep, saj so od 580 tisoč dinarjev, kolikor so že potrošili za gradbena dela, sami prispevali 320 tisoč dinarjev. Poleg tega se je vsak obvezal prispevati po 150 delovnih ur dela in to svojo dolžnost so že opravili. Posebno prizadevni posamezniki pa so delali na cesti tudi do 300 ur, kar je vsekakor pohvalno.

„Cesto bi radi kar najhitreje dogradili, žal pa nam je za sklepna dela tudi to pot zmanjkalo denarja,“ je pripovedoval Reberšek. No, krajanji upajo, da jih bo sedaj, ko so se sami toliko namučili, priskočila v pomoč širša družbena skupnost.

Tk. Le.

Pripovedovala je, kako se razdajajo po tem hribovskem svetu na njivah, razpotegnjenih na planoti med hosto in bližnjimi vršaci. Pridelajo nekaj pšenice in krompirja, pa zelenjave. Ker je pšenice premalo, moko dokupujejo za kruh. Zemlja je tu, domala tisoč metrov visoko, bolj skopa; treba bi jo bilo izdatno gnojiti, da bi dajala več. Kosijo enkrat letno, takole prve dni avgusta. Letošnja košnja ni bila kaj prida in gospodinjo skrbi, kako bodo prehranili živino.

Sin Martin prihaja domov občasno, hči Marija se je poročila na grunt in ima sama veliko dela, mlajša hči Danica dela na Vranskem; najmlajša, dvanajstletna Fanika, pa je še šolarka. Danica vstaja vsako jutro ob pol štirih in potlej leti, kot pravi, po strmih stezah v dolino. Do Vranskega je dve uri hoda in delo se ji prične ob šestih. Fanika je na boljšem, spodaj v zaselku jo pričaka šolski avtobus in tako so poti precej krajše.

Danica bi si lahko poiskala sobico na Vranskem, a noče. „Mlada sem in štiri ure pešačenja mi ne pomeni nič.“ Najhuje je pozimi, ko zgoraj v Jeronimu zapade tudi meter snega in takrat so poti skozi zasnežene hoste hudo težavne. Danica v prostem času pomaga materi in nasploh ima veselje z domačijo.

Na steni visi spomenica, dokaz, da je Hribarjeva domači-

Hči Danica s sinkom

Hribarjevi vozijo drva za zimo

ja vsa leta od 1942. dalje bila odprta partizanskim borcem. Gospodinja je bila takrat še mlado dekle, pa se kljub temu živo spominja dogodkov:

„Joj, kolikokrat je mati kuhala žgance partizanom.“ Dva brata sta padla in že proti koncu so jim Nemci požgali hlev in odpeljali živino. Tudi partizanom so jo dali. To so bili težki časi, Nemci so vohljali naokrog in imeli so srečo, da ni bilo izdaje.

Potlej se pogovor zasuče na povojne čase. Gospodinja prejema 1300 dinarjev mesečno, to pa je tudi vse. „Kot da so pozabili na nas,“ reče gospodinja in v oči se ji prikraše žalost. Domačija je namreč še vedno brez elektrike, nimajo ceste, pa tudi vode ne.

Če bi jim v prvih povojnih letih kdo ponudil v zameno

nekaj zemlje v dolini, bi odšli, danes pa ne več. Hribarjev rod se je pregloboko zakoreninil v to skopo hribovsko zemljo, da bi zapustil dom.

„Če bi dobila posojilo, bi obnovili hišo in posodobili hlev. In če bi v doglednem času dobila še vodo, elektriko in cesto, bi se tu dalo živeti,“ je rekla Hribarjeva.

Potarnala je, da jim v sušnih poletjih večkrat zmanjka tudi kapnice in takrat gonijo živino daleč v dolino — po vodo. Hribarjevi pravijo, da bi se kilometer više našla voda, le jarke bi bilo treba skopati in položiti cevi.

Radijskega sprejemnika in televizorja nista opazila v hiši, čeprav bi ju še kako potrebovali zlasti ob dolgih zimskih večerih, ko kmetijo zamete sneg in zavija burja. Do najbližnjega sosedja je pol ure, a kdo bi hodil v visokem snegu v vas. Marija Hribar je stara 54 let, a ne pomni, da bi bil kdaj v hiši zdravnik, nekajkrat je prišel le živinozdravnik zdraviti živino.

Partizanov, ki ste jih gostili v minuli vojni, se gotovo še spomnite. Vas kdaj obiščejo? ”

„Mnogi so že pomrli, še živijo pa ne prihajajo, razen nekaterih posameznikov. Če bi potrkali na vrata, bi jih sprejeli z odrptimi rokami tako, kot nekoč,“ je rekla gospodinja.

Ko sva se s Francijem vračala v dolino, sva menila, da bi bilo treba pomagati Hribarjevim. Prvo je voda, potlej elektrika in cesta. Pri tem sva se spomnila programa povezovanja višinskih kmetij, ki ga v žalski občini uresničujemo in nemara bo prišla na vrsto tudi osamljena domačija Hribarjevih na Jeronimu. Dan, ko bodo Hribarjevi dobili vodo, elektriko in cesto, bo zanje največji praznik.

LOJZE TRSTENJAK

Prekinitev dela v Montani tozd Gorica

V Montani—TOZD Zaloška gorica — v letošnjem letu ne dosegajo planiranih gospodarskih rezultatov.

Razvoj te temeljne organizacije že nekaj let nazaduje, čeprav je bilo govora o možnostih kvalitetnejše uporabe njihovega proizvoda tufa. Tako so se razmere v letošnjem letu še zaostrile zaradi slabe organizacije dela, izrabljene tehnologije in nizke produktivnosti. Dohodkovni odnosi med TOZD in DSSS niso urejeni v skladu z ustvarjenim dohodkom, temveč temeljijo na so-udeležbi 50 odstotkov potreb DSSS.

To pa je za to majhno delovno organizacijo ob doseženih rezultatih prevelika obremenitev, ki je tudi prispevala k vse večjemu nezadovoljstvu delavcev. Njihovi poprečni osebni dohodki so ob težkih delovnih pogojih skoraj za polovico manjši od poprečnih osebnih dohodkov delavcev skupnih služb. Ugotovljeno je tudi, da po devetih mesecih TOZD profilirka in DSSS kršitelji družnega dogovora, saj so njihovi

osebni dohodki porasli za več kot 30 odstotkov.

Zaradi omenjenih slabosti je prišlo v TOZD—u Zaloška gorica do prekinitve dela, na katero pa so družbenopolitične organizacije in samoupravni organi v temeljni organizaciji in delovni organizaciji reagirali šele po treh dneh. Vse to kaže na neodgovoren odnos, ki se ne kaže samo v tem primeru, temveč že nekaj let nazaj tudi ob nizkih gospodarskih rezultatih in vse prepočasne razvoju Montane. Poleg objektivnih so prisotni tudi subjektivni razlogi.

V zadnjem času je ponovno stekla raziskava o možnosti uporabe tufov skupaj z Občinsko raziskovalno skupnostjo in Izvršnim svetom, na kar delavci gledajo z več zaupanja in tudi upanja za prihodnost. Še prej pa bo potrebno zagotoviti odgovornejši odnos do dela in razvoja samoupravljanja, za kar so še zlasti odgovorni komunisti v tej organizaciji.

-jk

Na obali Nila ...

DVE PODOBI ŽIVLJENJA

Majdica otrok „večnih študentov“

Začetek pouka. Majdica joče. Brska po torbi in solze lijejo vanjo. Strah leze v drobne kosti. No, saj niso tako drobne. Deklica je stara 11 let in hodi v peti razred. Domače naloge pa ni, čeprav jo kar naprej išče. Trepot se naseli v drobno srce. In že je učitelj poleg nje.

— Majdica, zakaj nimaš domače naloge?

Dekletce molči, solze kar same teko, dokler pa ne najde odgovora. To je bil že njen

deseti prestop, zato je učitelj stopil k njej domov. Starše je treba opozoriti, da je z Majdico nekaj narobe. Majdica navija radio in posluša popevke. Tudi sama pomaga.

„Kje sta mamica in očka,“ sprašuje učitelj.

— Na predavanju.

— Zdaj je vendar čas kosila!

— Očka in mamica študirata.

— In ti?

— Jaz pa se učim in poslušam radio.

Učitelj pride zvečer. Skrbi ga za Majdico. Pa bi bilo bolje, če ne bi prišel. Očka in mamica sta utrujena, nervozna, sitna. Kako tudi ne! Do dveh služb, nato predavanja, izpiti. In na Majdico sta huda. Vsega ima na pretek, pa se noče učiti. Noče in noče. Kazni so iz dneva v dan ostrejšje. Spet ima Majdica solzne oči, boji se, da jo bo sedaj zatočil še učitelj. On pa le posluša očeta, ki razlaga, zakaj študira, da se bo dokopal do višje izobrazbe, da mu je dan vedno prekratek, da za otroka ni časa ...

Tudi mamica se je morala truditi tako kot očka, da so ji priznali srednjo izobrazbo, sedaj pa hoče še več, tudi ona bo dokončala študij.

— In vi, tovariš, srednjo ali visoko?

— Pet letnikov učiteljskega in dvajset let službe ...

— „Kako je zapele Vodnik,“ rečeta. „Išče te sreča, um ti je dan, našel jo bodeš, ak' nisi zaspal.“

— Stvari, ki jih dekle prinaša iz šole pa enostavno ne razumeva. Čudna je ta vaša šola! Majdi pa bova dobila instruktorja. Mora narediti šolo, naj stane kolikor hoče, mora ...

Bojan, sin premožnikov

Čeden pobič je ta Bojan. Dolge in vedno nakodrane lase, nosi najdražje obleke, ima najlepšo torbo in edini v razredu nosi najmodernejše čevlje. Očka in mamica sta nanj resnično ponosna.

Solske malice ne mara. Od doma prinaša makove rogljiče, potico, prekajeno svinino in najdražjo salamo. Med malico se skriva v kot in hlasta po dobrotah. Pa tudi denarja mu ne manjka. Tisočak je v njegovi denarnici prava malenkost. Zato hoče med odmorom v trgovino po bonbone, čokolado, žvečilni gumi. Toda iz ravnateljstva pisarne je prispela okrožnica:

Med odmorom nihče v trgovino!

Nihče izmed roditeljev se ni pritožil. Prišel pa je Bojanov oče in učitelje pošteno ozmerjal. Zaman je bilo vsako dopovedovanje, da morajo otroci v trgovino ob avtomobilski cesti, ki je že terjala svoj davek. Bojanov oče tega ne razume. Dajte otrokom, kar jim pripada!

Vsega ima ta naš Bojči in vendar je nekam zagrenjen. Med učenci nima pravih prijateljev. Tudi igrati se ne zna. Vsega je naveličan, najbolj pa učenja. Vendar njegovega očeta to prav nič ne skrbi. Bo že sam poskrbel za otrokovo bodočnost, tako kot je poskrbel za vse, kar imajo danes. Tega pa ni malo. In njegova izobrazba? Pet razredov osnovne šole! Njegova mladostna leta so bila težavna. Zato naj ima Bojči lepše življenje. Mora ga imeti!

MOJA SILVESTROVANJA

Namenil sem se napisati sestanek o tem, kako sem doživel praznovanja novega leta.

Grebem in brskam po spominu, da bi izluščil zanimive dogodke, ki sem jih doživel v štiridesetih letih svojega novinarskega dela. So dogodki, ki jih človek pozabi, drugi, ki so na videz nepomembni, pa so se vrisali v spomin, kot bi se zgodilo včeraj.

Živo mi je v spominu zimska noč na pragu novega — 1945. leta v Bolmanu. Bil sem vojak in sem stal na straži. Živo srebro je zdrknilo globoko pod ničlo, pa tudi snega je bilo do kolen. Prestopal sem se v snegu, zavil v plašč in napenjal oči v zasneženo planjavo, ki jo je sekalo grmičje na obali Drave.

Vedel sem, da je le dober kilometer stran sovražna linija in da se sovražnik kaj lahko pritiho-tapi in me preseneti.

Pa so mi misli kljub temu hitele za osvetljena okna bližnjih hiš, kjer so ljudje v toplih izbah krasili novoletna drevesca in prigrizovali pogače. Sanjarjenje je prekinil šum, kot bi se v bližnjem grmu prelomila suha veja. Počepnil sem v zaklon, napel puško in hudo vznemirjen čakal, kaj bo. Bil sem skoraj prepričan, da je pred mano sovražna patrulja. Tedajci so znova zahrskalet veje in razločno sem slišal, da je nekdo poklical mamo. Bil je otroški glasek in previdno sem se približal grmičju. Res, tam je

čepel otrok, zapleten v veje, deček petih, šestih let in hlupal. Zavekal je glasneje, iz njegovih pretrganih stavkov pa sem razbral, da se je izgubil.

Bil je hudo premražen in sem ga, kolikor sem mogel, zavil v vojaški plašč. Ob polnoči sem dobil zamenjavo. Vodnik me je debelo pogledal, ko sem mu pokazal, kaj imam pod plaščem.

„Sretna ti nova godina, vojniče!“ mi je čestital in stisnil roko. To je bila zame najlepša čestitka.

PRIPOVED STAREGA LEGIONARJA

Dvajset let pozneje. S kolegom sva sedela na terasi manjše restavracije v starem predelu Alžira, srebala kavo in nastavljala lice maestra lu, ki je vel od morja. Bilo je starega leta dan in pogovarjala sva se o domovini.

„Zdravo, zemljaka!“ naju je presenetil starejši mož. Očitno se naju je razveselil, saj je bil naše gore list. Sedel je, naročila sva kavico in mož nama je zaupal svojo življenjsko zgodbo, zgodbo starega legionarja.

Doma, v manjšem zaselku v bližini Zadra, za mladeniča ni bilo dela, zato je odšel v Beograd in iskal zaposlitev kot nosač v luki na Donavi. Dela pa ni bilo in še sam ne ve, kako se je znašel v krempljih uglajenega agenta, ki je novačil za tujsko

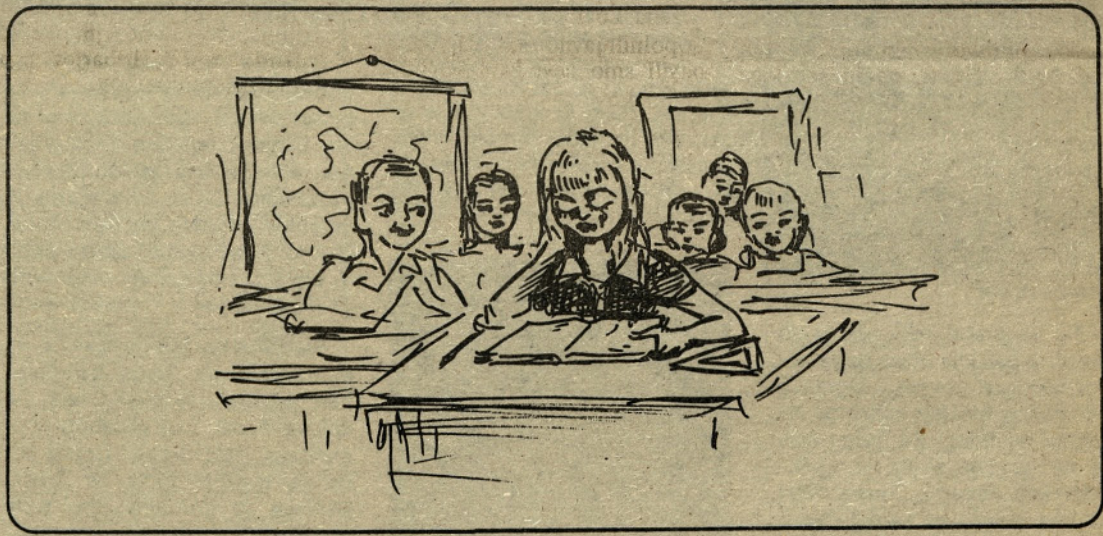
legijo. Dejal mu je, da ga lahko spravi v Francijo, kjer bo dobil delo in zaslužek. Pristal je in neke noči ga je agent brez potnega lista spravil čez mejo. V južnem delu Francije so ga strpali v nekakšno taborišče. Slaba hrana, brce in delo; vse hudo se je zgrnilo nanj. V taborišče je prihajal častnik tuj-ske legije in ga nagovarjal, naj podpiše izjavo za dve leti. Podpisal je in se po enem mesecu znašel v Alžiru. Tu je kot legionar okusil veliko trpljenja, dvakrat je doživel brodolom, štirikrat je bil ranjen. Po desetih letih so ga bolehnega in zlomljenega odpustili.

„Nisem šel domov. Ostal sem v Alžiru, se oženil in delal pri zidarjih. Trije otroci so odrasli in so danes poročeni. Njihova domovina je Alžirija.“ Zmanjkalo mu je besed in z raskavimi rokami je lovil solze, ki so mu tekale po licu.

„Samo enkrat, pa četudi le za uro, bi se rad sprehodil po svojem rojstnem kraju,“ je zavzdihnil. „To si želim, preden umrem,“ je ponavljal. Dolgo nama je krčevito stiskal roki, ko sva odhajala. Nekaj težkega nama je leglo na srce, žal nama je bilo starega moža in želela sva, da bi se mu izpolnila vroča želja.

VEČER NA OBALI NILA

Naredil se je lep večer in kar nas je bilo turistov, smo posedli na terasi restavracije na obali Nila. Bili smo pisana družba; največ je bilo Evropejcev, med

Po klobaso

Tole resnično zgodbo mi je zaupal moj znanec in čeprav je namenjena mladim bralcem, bo najbrž pritegnila tudi odrasle. Dogodek se je pripetil neko zimo v letih gospodarske krize pred zadnjo vojno v manjšem industrijskem kraju blizu Celja.

Da mi je znanec povedal zgodbo, je bila kriva klobasa, pečenica, ki sem jo za oba naročil v gostilni, kjer sva sedela.

„Ne jem klobas, že dolgo ne. Zame je ni treba naročati!“ je dejal odsekano. Da bi podkrepil svoj odpor do klobas, je začel pripovedovati:

Bil je starega leta dan, ko smo se skozi vrata stare šole nagnetti šolarji. Tiste zime je zgodaj zapadel sneg in do Silvestrovanja je namelo že dobrega pol metra. Najbližnji so stekli vsak na svoj dom, otroci dninarjev pa smo imeli dobro uro hoda v hrib, kjer so stale razkropljene in povezane v sneg naše domačije. Do njih je bila

speljana ozka gaz in po tej gazi smo drobili v hrib. Spodaj v trgu smo opazili, da so bila okna premožnih družin že okrašena z novoletnimi okraski in v toplih stanovanjih smo hribovski otroci slutili dobrote, ki prihajajo na mizo.

Bili smo slabo oblečeni in obuti v prevelike „škarpete“, saj ni bilo denarja za kruh, kaj šele za nove čevlje ali obleko. Največji reveži so bili Tilnovi otroci. Očeta je pobrala jetika in poslej se je mati Tilnovka sama prebijala s sedmimi otroki in beraško pokojnino. Vedeli smo, da je v hiši nemalo krat zmanjkalo kruha in da so bili otroci lačni. Micika, Lojzek in Franci so že služili po okoliških kmetijah za pastirje, ostali štirje pa so še hodili v šolo. Največji Tinček je imel dvanajst let, mlajši Bine je hodil v tretji razred, Trezika pa je bila šele v prvem razredu.

Na robu trga je stala gostilna in mesarija in tu smo hribovski otroci vsakič obstali in skozi razsvetljeno izlozbo občudovali mesene dobrote. Mesar nas je opazil in če je bil dobre volje, je vsakemu odščipnil rezino klobase. Tudi takrat, na starega leta dan, smo se postavili k izlozbi in zrli v mesnico, čeprav nam je strupen mrav prodiral skozi lahko obleko do kosti. Mesar nas sprva ni opazil, saj je imel precej dela, potlej pa nas je le zagredal. S klina je snel za dober lakot dolgo klobaso in z njo stopil na prag. Na rejenem obrazu smo opazili nasmeh, hudomušno nas je pogledal in dejal: „Lepa klobasa, a. Kdor jo bo dobil, bo moral po njo na led.“ To reši je zalučal klobaso po tankem ledu na sredo ribnika. Ležala je tam in jih vabila.

Otroci so se poželjivo ozirali v klobaso in v ustih so se nam nabirale sline. Na tanek led pa si nismo upali. Vedeli smo, da je ribnik, ki je mesarju rabil za spravilo ledu, globok in zahrbtn. Domov pa nismo šli. Ko smo tako premišljevali, kako bi se dokopali do klobase, se je Tinček, ki je bil največji med nami, odločil. Odvrgel je torbo in previdno stopil na led. Zahreščalo je, led se je udril in Tinček je že stal do kolen v ledeni vodi. Prebijal se je po časti, korak za korakom proti sredini ribnika in voda mu je že segala do pasu, nato do ramen. Zbali so se, da bo utonil, zato smo ga klicali, naj se vrne. Tinček pa je, kot da nas ni slišal, rinil naprej. Klobasi se je že povsem približal in sedaj smo ga le še podrli. Ko je z roko segel po klobasi, mu je voda segala že do brade.

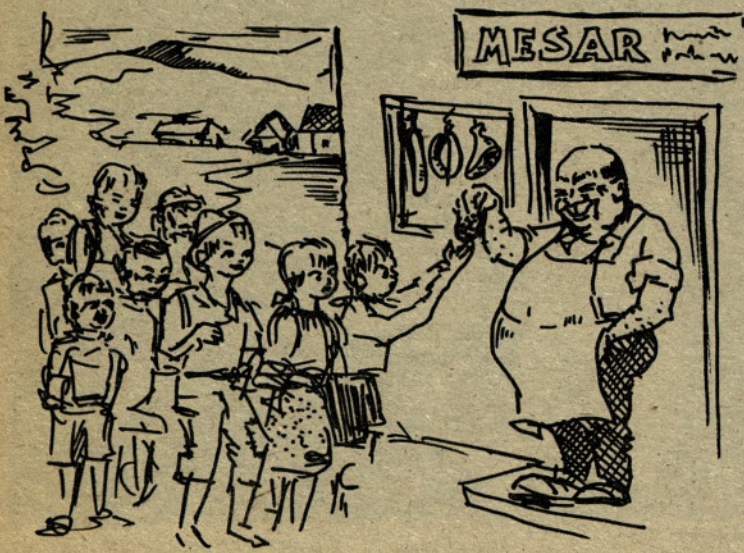
Obrnil se je in po časi prilezel na breg. Mesar, ki je opazoval, kaj se dogaja, se je zbal in vsemu premočenemu in onemoglemu

Tinčku zaklical: „Poba, klobasa je tvoja, sedaj pa pot pod noge in brž domov, da ne boš zmrznil ...“

Tinček je s klobaso v premrlih rokah tekkel v hrib, kot bi mu šlo za življenje, ostali otročaji pa za njim. Voda, ki mu je curljala z obleke in čevljev se je sproti strjevala v led in če bi obstal v snegu, bi gotovo zmrznil. Ne vem, kako smo pritekli na hrib. Še danes vidim Tilnovko, kako nas je čakala na pragu. „Mati, klobaso sem vam prinesel!“ je ves srečen, a z zadnjimi močmi vzkliknil Tinček in padel v materin objem.

Po novem letu Tinčka dober teden ni bilo v šolo. Trezika nam je povedala, da je Tinček staknil hud prehlad in da leži doma v vročici. Bil je hudo bleđ, ko je slednjič prišel v šolo. O dogodku s klobaso nismo več spregovorili, „Od tedaj ne maram klobas,“ je končal znanec svojo pripoved.

LOJZE TRSTENJAK

V oddelku z mlečnimi proizvodi

Diskontna prodaja v Prodajnem centru Name v Levcu

Prodajni center Levec v očeh potrošnikov

Prodajni center NAMA v Levcu je odprt le nekaj tednov, kar je prekratek rok za temeljitejšo oceno. Bo pa držalo, da je promet že v tem času presegel vsa pričakovanja. Lepo sta se uveljavili tudi restavracija s slaščičarno in diskontna prodaja.

Anica Ilovár

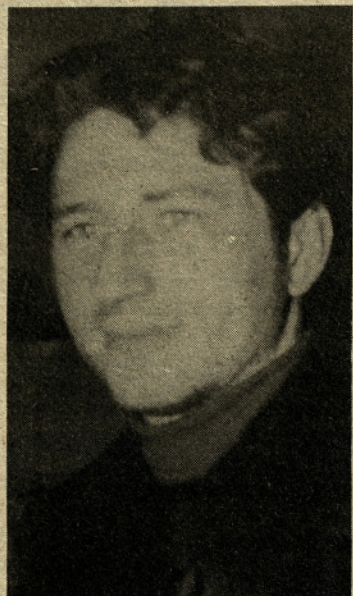
Tu je treba reči, da je diskontna prodaja blaga za večino potrošnikov novost, čeprav je tak način prodaje oziroma nakupov na tujem že dolgo znan in so ga potrošniki sprejeli z odprtimi rokami. Gospodinja, ki ima smisel za varčevanje in zna dobro obrniti vsak dinar, se bo posluževala diskontnih nakupov, saj lahko tu veliko prištedi.

Pri mesečnem nakupu blaga v znesku 10 tisoč dinarjev, znaša prihranek na račun popusta oziroma cenejšega blaga tudi do 1000 dinarjev. Ugodnost diskontnega nakupa pa je tudi v tem, da ga je možno kar najhitreje opraviti in tako prihraniti veliko dragocenega časa.

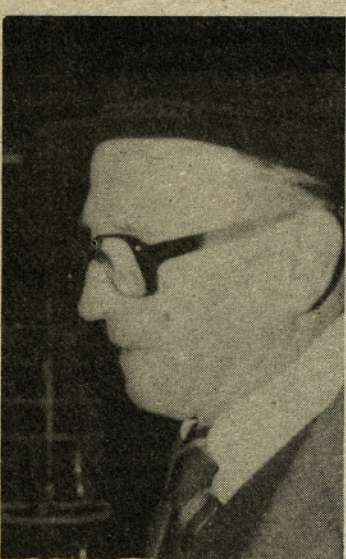
Ob pohvalah, ki so jih izrekli potrošniki na račun Prodajnega centra Name v Levcu, je bilo slišati tudi nekatere pripombe, češ, tako velika trgovska hiša, pa nima volne, kuhinjske posode in igrač.

„Vsake pripombe, ki jo izrečejo potrošniki, smo veseli in se trudimo, da bi jih ugodili. Tako smo z omenjenim blagom že napolnili naše prodajne prostore,“ nam je zaupala vodja Prodajnega centra Levec — Anica Ilovárjeva. Dejala je, da bo njihova trgovska hiša tudi naprej dobro založena z vsem, kar je možno dobiti in da bodo pri tem obdržali dober posluh za želje in potrebe kupcev.

Anica nas je še posebej opozorila na ugodnost nakupov v diskontu, ki je dobro založen z blagom, zlasti še z živili. Ker so parkirni prostori dovolj veliki, potrošnik lahko vse blago v najkrajšem času pripelje do avta.

Peter Srebočan

Ivan Rojc

Oddelki v nadstropju so dobro založeni in kupec se prijetno počuti tudi zato, ker je vse blago pregledno razstavljeno. Restavracija je domiselno opremljena in se lepo ujema z ostalimi prodajnimi prostori. Dobro je obiskana, izbira jedil in pijač je bogata, kar velja tudi za slaščičarno.

Slaščičarka Marija Kavčič je ugotavljala, da imajo kar živahen promet. Ponudila nam je ajdovo torto, kot posebno specialiteto slaščičarne. Dejala je, da je možno torte in druge slaščice za domačo rabo tudi naročiti, vendar se tega potrošniki še ne poslužujejo. Preprost račun pa vendarle pove, da se bolj izplača slaščice naročiti, kot pa jih pripravljati doma, zlasti če gre za družinske praznike in podobne dogodke.

Med obiskom sem si zapisal še nekaj zjav, pripomb slučajnih kupcev, ki jih objavljamo v našem reportažnem zapisu:

Zakonca Karmen in Peter Srebočan iz Celja: „Prvi vtis, ko

sva se sprehodila po oddelkih novega prodajnega centra, je ugoden. Založenost je dobra, pa tudi restavracija nama je všeč. Center ima tudi diskontno prodajo, ki pa je potrošniki še ne poznajo dovolj.“

B. Deželak, Velenje: „Tu sem danes prvič in moram reči, da mi je trgovina všeč. Izbira je dobra, prodajalke prijazne. Tudi diskontna prodaja je za kupce zanimiva.“

Ana Ropotar, Šmartno ob Paki: „Sem gospodinja in najprej me je pritegnila diskontna prodaja. Lepa izbira in ob večjem nakupu se kar pozna v denarnici. Žal se naši potrošniki te ugodnosti še vse premalo poslužujejo. Všeč mi je tudi restavracija. Ko ljudje opravijo nakupe, zavijejo v restavracijo na kavico in klepet.“

Ivan Rojc, Žalec: Prodajni center Levec je nedvomno velika pridobitev za potrošnike.

Karmen Srebočan

TRGOVSKO PODJETJE
nama

Slaščičarka Marija Kavčič

Dobro je založen, pa tudi prodajalke so na mestu. Sedaj je zelo pomembno, da bo trgovina obdržala dobro založenost in ob tem prisluhnila željam in zahtevam potrošnikov.“

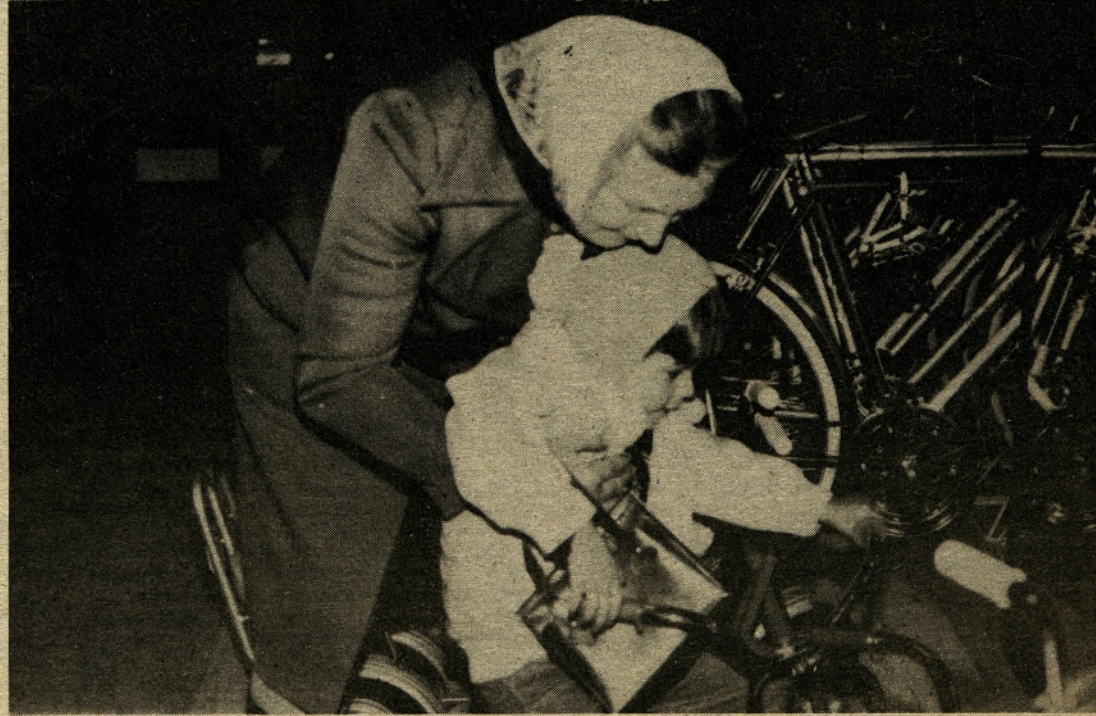
Že te bežno nanizane izjave potrošnikov, ki smo jih slučajno izbrali, potrjujejo, kar smo

zapisali v uvodu, da se je Prodajni center Levec že v prvih tednih poslovanja lepo uveljavil.

Na rob bi zapisali še to, da kolektiv Name — Prodajni center Levec in NAMA Žalec želita svojim strankam in poslovnim prijateljem srečno in uspešno NOVO LETO 1982.

Bogata izbira pijač je v diskontni prodaji znatno cenejša

Vnučka bi rada kolo in babica ni rekla ne

Družbeni pravobranilec svetuje

Kot ste opazili, smo že v prejšnji številki našega glasila pričeli z rubriko „Družbeni pravobranilec svetuje“. V njej je tovariš Venčeslav Satler pripravljen odgovarjati tudi na vaša vprašanja, ki jih lahko posredujete našemu uredništvu. Tokrat odgovarja na vprašanje:

KDAJ ZA DELAVCA NAŠTOPI OBVEZNOST, DA SE RAVNA PO SKLEPU SAMOUPRAVNEGA ORGANA?

V odgovoru na to vprašanje se bom omejil le na dvoje področij uveljavljanja pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev v združenem delu, ki prevladujeta in sicer:

— pri razporejanju delavcev na druga dela in naloge med trajanjem delovnega razmerja in — pri izrekanju disciplinskih ukrepov (začasne razporeditve na druga dela in naloge do enega leta).

Tako v prvem, kot v drugem primeru se je delavec dolžan ravnati po sklepu samoupravnega organa, ko le-ta postane dokončen. Dokončen pa postane sklep takrat, ko poteče rok za vložitev zahteve pravic delavca na delavski svet oziroma, ko delavski svet odloči o zahtevi za varstvo pravic. Po dokončnosti sklepa o razporeditvi na druga dela in naloge, je delavec dolžan opravljati ta dela in naloge, ker je v nasprotnem primeru to razlog za prenehanje delovnega razmerja. Delavec pa ima še vedno možnost v nadaljnjem postopku uveljavljati varstvo pravic pri sodišču združenega dela.

REFERENDUM KOT OBLIKA OSEBNEGA ODLOČANJA DELAVCEV

Ta oblika osebnega odločanja delavcev v združenem delu se povsod še ne izvaja v skladu z zakonom o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja.

V obdobju intenzivnega sprejemanja samoupravnih splošnih aktov z referendumom so bili pogosti primeri, ko se ni v celoti upošteval predpisani postopek. Največje pomanjkljivosti postopka so bile v tem, da se ni pravilno določila vloga obdobja do razpisa do same izvedbe glasovanja.

Zakonska obveza je, da se mora hkrati z razpisom referen-

duma oblikovati dokončen predlog akta oziroma odločbe, ki bo predmet glasovanja na referendumu. V praksi se je večkrat dogajalo, da so čas od razpisa do izvedbe referenduma (najmanj 15 dni, največ dva meseca) izkoristili še za javno razpravo in na osnovi pripomb dopolnjevali že sprejeti predlog akta oziroma odločbe. Če so utemeljeni razlogi za spremembo oziroma dopolnitev predloga oziroma odločbe, je potrebno ponovno na delavskem sveu izoblikovati dokončni predlog in ponovno razpisati referendum. Čas od razpisa do izvedbe referenduma ni namenjen javni razpravi z možnostjo dajanja pripomb in predlogov, temveč za to, da se delavci temeljito seznajajo o zadevi, ki bo predmet neposrednega odločanja. V nasprotnem primeru, če ne bi bile upoštevane te zakonske določbe, bi bila odločitev, sprejeta na referendumu, nezakonita.

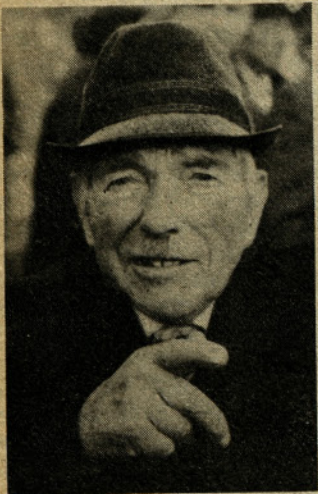
„SAMOVOLJNO“ PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA IN IZROČITEV DELOVNE KNJIŽICE

Niti zakon o združenem delu niti zakon o delovnih razmerjih ne poznata več t. im. samovoljne zapustitve dela kot načina prenehanja delovnega razmerja. V primeru, da delavec neupravičeno izostane z dela več kot pet delovnih dni zaporedoma oziroma najmanj pet delovnih dni v obdobju treh mesecev, je to razlog za uvedbo disciplinskega postopka, na osnovi katerega lahko disciplinska komisija izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja. Torej samo dejstvo, da je delavec izostal z dela najmanj pet delovnih dni, še nima za posledico takojšnjega prenehanja delovnega razmerja. Ta delavcu preneha šele, ko postane sklep disciplinske komisije dokončen. Tako delavec ne more prej dobiti delovne knjižice (z vpisanim datumom prenehanja delovnega razmerja), dokler ni sklep dokončen. Najkasneje v petih dneh po prenehanju delovnega razmerja pa mora delovna organizacija delavcu izročiti delovno knjižico.

VENČESLAV SATLER

Kmet, lovec in muzikant

Valentina Pernovska iz Ponikve narava ni obdarila z visoko postavjo; ostal je bolj pri tleh, kar pa mu je, kot nam je povedal, večkrat prišlo prav.

Valentin za svojim hudo-mušnim pogledom dobro skriva svojih 86 let in človek bi zlepa ne verjel, da je pri teh letih ohranil dovolj oster pogled za lovca. Valentin je član zelene bratovščine že 60 let, kar je tudi svojevrsten rekord. Vse dotlej, ko se je odločil za prevžitek, je kmetoval.

V prvi svetovni vojni je več let nosil puško, bil je

precej časa na ruski fronti, tam doživel veliko hudega, a se potem srečno vrnil domov na Ponikvo. „Če bi bil velik, bi me podrli kakšna krogla, tako pa sem bil pri tleh in ostal cel,“ je pomoderol.

Mož je v svojem kraju in okolici slovel tudi kot imeniten muzikant. S svojo „fajtonarico“ je znal igrati poskočne melodije, stresal pa je tudi takšne šale, da se je vse smejala. Ko smo ga pobarali, če se nemara spomni, na kolikih porokah je igral, je povedal, kot bi ustrelil iz topa: na 240-tih! Joj, to so bili časi. Imenitnejše poroke so trajale po dva dni in muzikantje so bili tisti, ki so držali svate pokonci. No, Valentin je to dobro znal.

Čas je storil svoje in Valentin se je umaknil za zapeček, kar pa ne pomeni, da je odložil lovsko puško. Če se odloči za lov, še kar dobro meri, pa tudi „fajtonarica“ mu je še prijateljica. Rekli bi lahko, da je za korenjaka, kakršen je Valentin, življenje tudi pri 86-letnih še zelo mikavno.

Na sliki: Valentin Pernovšek.

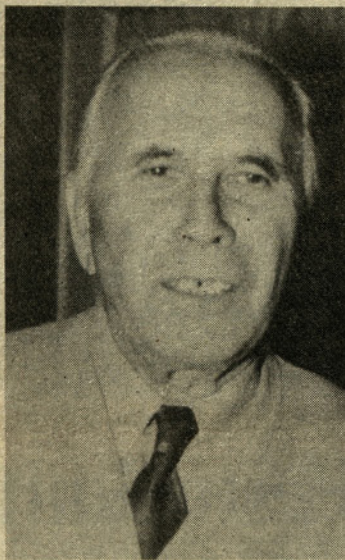
L. T.

DARE ZAVŠEK RAZSTAVLJA V CELJU — Naš slikar Dare Zavšek je te dni odprl v Muzeju revolucije v Celju razstavo svojih del, ki bo odprta vsak dan razen nedelje do 27. decembra. Otvoritev je popestrila z glasbeno spremljavo akustična skupina Kladivo, konj in voda.

Konrad Pevec 75-letnik

Kdo bi pomislil, da je Konrad Pevec iz Žalca pred nedavnim dopolnil 75. leto svojega življenja. Še vedno je na-

mreč živahen in zagret za delo in njegova klena volja do življenja ga dela mlajšega, kot je. Konrad je bil deveti otrok dvanajstčlanske družine rudarja v Hrastniku. Številna družina se je težko prebijala s skromno plačo in njihova mati je morala dobro obrniti vsak dinar, da je bilo dovolj za skromno življenje.

Boj za kruh je 14-letnega fanta pripeljal v rudnik, kjer je nekaj časa opravljal zunanja dela, potem pa se je premestil v jamo in okusil tegobe rudarskega poklica. Odšel je v rudar-

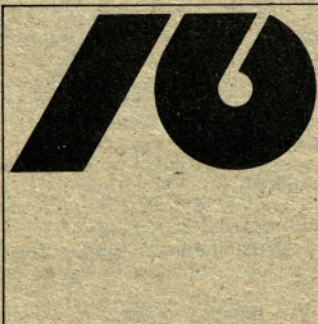
sko šolo, jo uspešno končal in se zaposlil kot nadzornik v rudniku. Konrad se je že v jeseni 1941. leta povezal z OF oziroma z narodnoosvobodilnim gibanjem, bil obveščevalec VOS, deloval v VDV pa v OZNI in tako dočkal osvoboditev domovine.

Pa ga je spet pritegnil rudnik, sedaj je bil direktor hrastniškega rudnika, od tam ga je zanesla pot v rudnik Zabukovica; vse do leta 1958 je bil direktor tudi v rudniku Zabukovica, ko se je upokojil. Zaradi potreb se je potem še za eno leto vrnil v službo in sicer je delal na Kosovem.

Kot upokojenec se ni umaknil za zapeček, marveč je deloval na različnih področjih in to svojo zagretost kaže še danes. Vrsto let je bil predsednik krajevne organizacije SZDL Žalec, 12 let je deloval v Počitniški zvezi žalske občine, sedaj je že dvanajsto leto predsednik Društva upokojencev v Žalcu in pet let predsednik krajevne organizacije ZB NOV Žalec. Tudi v lovstvu je opravljal razne funkcije in je član zelene bratovščine še danes.

Mladi v šoli radi prisluhnejo njegovemu pripovedovanju iz NOV in če še omenimo njegovo ljubezen do zemlje (ima manjšo parcelo), lahko zapišemo, da je za Konrada Pevca življenje tudi pri 75 letih lepo, zanimivo in razgibano.

L. T.

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

V LJUBLJANSKI BANKI OBREŠTUJEMO SREDSTVA NA ŽIRO RAČUNIH PO 7,5 %

Z uvedbo enotno povečane 7,5 odstotne obrestne mere od 1. 7. 1981 dalje, smo žiro račune izenačili z ostalimi bančnimi računi. Zato v temeljnih bankah, združenih v Ljubljansko banko, prenašanje sredstev s trajnimi nalogi na druge bančne račune ni več potrebno.

Z novo uvedenimi storitvami želimo prilagoditi način poslovanja po žiro računu potrebam sodobnega poslovnega človeka.

Ena od uvedenih izboljšav je poenostavitev postopka vnovčitve čekov občanov, ki jih obrtnik prejme za opravljene storitve. Izplačilo čekov je takojšnje in je lahko, glede na željo občana, gotovinsko ali pa banka vknjiži sredstva na žiro račun.

Druga novost, namenjena izboljšanju poslovanja obrtnikov, je limitiran ček. Gornja vrednost limitiranega čeka je neomejena v okviru sredstev na računu, zato je primeren za plačilo blaga ali storitev večje vrednosti, reprodukcijekega materiala in drugih večjih finančnih obveznosti. Limitiran ček izdajo občanu v enoti banke, kjer ima žiro račun in je zakonito plačilno sredstvo v Jugoslaviji. V vseh enotah temeljnih bank, združenih v Ljubljansko banko, je možno s čeki dvigati tudi gotovino.

Vsem občanom varčevalcem in poslovnim sodelavcem želimo srečno novo leto 1982

Jože Pevec iz Griž

V delavnici bivše stare osnovne šole v Grižah so brneli stroji in tolkla kladiva, mojster Jože Pevec pa je tičal zgoraj v pisarni za-topljen v papirje. Ni načrtoval novih orodij, kar sicer pogostokrat počne, marveč je sestavljal poročilo o delu osnovne organizacije ZK Griže za minulo mandatno obdobje, v kateri je bil do nedavnega sekretar.

Tu je treba zapisati, da so komunisti v Grižah v tem času veliko storili za večjo politično razgibanost in razvoj svojega kraja in tako je Jože imel kaj zapisati.

Ko sta Pevca (tudi žena je obrtnica) pred 11 leti prišla iz Celja v Griže in si v opuščeni šoli uredila obrt (orodjarstvo, ključavničarstvo in izdelovanje drobnih kovinskih predmetov), najbrž nista pomislila, da se jima bodo Griže tako prikupile in da bosta tu pogнала krepke korenine.

No, Jože je že kot mladenič bil zagret za društveno delo in to svojo aktivnost v polni meri nadaljuje v Grižah. Krajani so ju sprejeli za svoja še zlasti zato, ker se nikoli nista zapirala vase, za vsako akcijo sta pokazala pripravljenost in če je bilo treba, sta tudi globlje segla v blagajno. Jože Pevec se uvršča med tiste klene obrtnike, ki živijo s svojim krajem. Poleg sekretarske funkcije, ki jo je sedaj odložil, Pevec deluje v lovski družini Gozdnik-Griže, je vodja delegacije KS Griže, nič kolikokrat je sodeloval v raznih komisijah, društvo upokojencev ima v Jožetu prizadnega sodelavca, ki še nikdar ni odrekel pomoči...

In tako se Jože poleg svoje obrti razdaja na vse strani, skoraj vsak večer ga kličejo na sestanke, posvet ali kaj podobnega.

„Jože, ali še velja pregovor, da ima obrt zlata tla?“

„To sploh ne drži, kajti danes obrtnika pestijo razne težave in ena največjih je pomanjkanje reprodukcijskega materiala. Potrebujem na primer jeklo, pa ga ne dobim. Res pa je, da priden obrtnik ne strada kruha in lahko od svojega dela spodobno živi.“ Jože je povedal, da z ženo že vrsto let nista bila na dopustu, kratkoma zato, ker med letnim dopustom delavcev pripravljata delavnico za nadaljnjo proizvodnjo.

Ko se je najin pomenek zasakal na stabilizacijske razmere, je Pevec povedal zdravilo: „Več in boljše delati, pa manj trošiti.“ Ugo-

tavljal je, da kljub vsem ob-ljubam in sklepom še marsikje vse preveč trošimo, več kot ustvarimo z delom. Pomembna sta tudi delovna disciplina in kar največji izkoristek delovnega časa.

O njihovi delegaciji pa tole: živi in deluje, vendar bi lahko delegati dajali več od sebe. Pred vsako sejo se sestanemo in pretehtamo gradivo ter se dogovorimo, kdo bo nastopil na seji. Kar smo sklenili, prenesemo na kra-jane.“

„Kaj menite o storitveni obrti v naši občini?“

„Obrti, zlasti pa še storitveni smo prižgali zeleno luč, žal pa ni vse tako, kot bi želeli. Nekdo odpre storitveno obrt, občina mu gre na roke, obrt pa se po dveh, treh letih usmeri v nekaj povsem drugega — v serijsko proizvodnjo, ki nima nič skupnega s storitveno obrtjo. Seveda je zaslužek večji, občan pa je kljub temu ob storitev. Primanjkuje čevljarjev za popravilo čevljev, serviserjev in podobnih obrti.“

Menim, da bo treba storiti še več, da bi obdržali in razmahnili storitvene dejavnosti; bodisi z raznimi ugodnostmi ali drugimi ukrepi.

„Družbenost krajanov v Grižah?“

„O tem lahko povem naj-lpše. Društveno življenje ima tu tradicijo, ki jo razvijamo in negujemo. Podpiram društvene dejavnosti. Vsak dinar, ki ga dajemo v to smer, je dobro naložen. Ko sem bil mlajši, sem smučal, aktivno deloval v strelstvu in hodil v planine. V pevskem zboru aktivno ne sodelujem, rad pa prisluhnem lepemu zborovski-mu petju in tudi sam kakšenkoli zapojem v veseli družbi.“

Tak je naš Jože Pevec, družaben in zagnan za vsako delo, ki je usmerjeno v napredek in lepše življenje krajanov.

LOJZE TRSTENJAK

Franc Vogrinec prejel priznanje OF

Franc Vogrinec iz Šempetra je prejel občinsko priznanje OF

Franc Vogrinec

za večletno uspešno delo v Socialistični zvezi na območju Šempetra.

V času, ko je bil Franc Vogrinec predsednik krajevne organizacije SZDL v Šempetru, so zabeležili vidne uspehe, med katere sodi tudi izgradnja nove osnovne šole.

Vogrinec bi moral dobiti priznanje že 27. aprila letos, žal se je takrat nahajal v bolnišnici in tako so mu priznanje izročili pred kratkim. Čestitamo.

Tk.

Hišna vrata v Pondorju

Če hočemo spoznati hiše, kakršne so značilne za nekdanjo stanovanjsko izgradnjo na našem podeželju, moramo biti pozorni tudi na vsako podrobnost, ki krasi stavbo ali poudarja imenitnost domačije. K sreči se je tudi v Savinjski dolini ohranilo nekaj vrednih starih hiš, ki bodisi s svojo zunanjsčino, notranjsčino ali pa samo s posameznimi deli, izpričujejo oblikovanje življenjskov uporabnih prostorov.

Vrata, kot izredno pomemben detalj, ki zaključuje vhod, izhod in omogočajo varnost v stavbi, so bila običajno izdelana iz izbranega lesa in bogato okrašena. To so bila izvirna mizarska dela, zamišljena in narejena v duhu časa ter po naročnikovi zmogljivosti, potrebah in željah.

Še danes opazimo na zunanjsčinah stavb na žalskem področju več starejših eno ali dvokrilnih vrat z ohranjenim okovjem. Med temi so tudi vrata z rezljanimi vratnicami. Med najlepšimi so seveda baročna, klasicistična in bidermajerska vrata. Še največ je ohranjenih vrat, ki so bila izdelana v času historičnih slogov in celo secesije. In ker so vsa ta vrata izdelale domače mizarske delavnice, imajo za našo kulturno dediščino posebno veljavo, nameniti pa jim je potrebno večjo skrb, da se ne bi uničila, kajti s tem bi bilo osiromašeno poznavanje dosežkov domačih mizarskih mojstrov in nekdane bivalne kulture našega prebivalstva.

Prav gotovo je marsikdo že opazil pritlično hišo v Pondorju, kjer živita Strnadova gospodarja. Njuna skrb je hišo rešila propadanja, istočasno pa je znova ustvarila mikaven videz preprosto oblikovani arhitekturi. In vsakdo je pozoren na vrata, ki poleg svoje funkcionalnosti tudi krasijo pročelje. Ta dvokrilna vrata so namreč premišljeno razčlenjena ter bogato okrašena z rastlinskim, figuralnim in drugim okrasjem. Upodobitve kažejo nevsakdanjo uredništev ustvarjalca, ki je dobro poznal krasilne načine svojega časa. Prvine, ki se odra-

žajo v stilno zaključenih, profiliranih okvirih — luski-nasta, diamantna in zobčasta motivika, triglifi in metope, lunete, volutasto zaključen kapital, stebriči in drugo, so narejene po originalnih vzorih, predlogah, ki so se znova uveljavile ob koncu preteklega stoletja. Reliefni rastlinski okras je simetrično zasnovan, prav tako tudi kompozicija krilatih zmajev, ki lahko simbolizirajo premagane hudiče v praživalski podobi. Posebno mesto zavzemata stoječa leva, ki s pogledi iz kovinskih, jeklenih oči in s svojo močjo čuvata srečno življenje hiše.

Vrata je izdelal nekdanji lastnik domačije, mizarski mojster Franc Strnad (+ 1928), ki je imel delavnico v podaljšku hiše. Po vseh tipičnostih, ki se opazajo na okrasju, so bila vrata narejena v zadnjih letih preteklega stoletja. Poleg teh

vrat je Franc Strnad ustvaril v svojem domu še več okrašenih vrat in še marsikaj drugega. Med izredne izdelke njegove delavnice uvrščamo tudi glavna dvokrilna vrata na pročelju župnijske cerkve v Taboru.

Na podlagi sedanjih spoznanj obrtne usposobljenosti, oblikovalskega talenta, historičnega poznavanja, ki ga je Franc Strnad strnil v uresničevanje in izdelovanje vratnih kril, lahko zaključimo, da gre za obrtnike, ki je v svojem času presegel običajne zmogljivosti domačih delavnic. Prav zato so njegovi ohranjeni izdelki tretirani kot dokumenti nekdanjih obrtnih dosežkov in kot ostaline, ki že dobivajo svoje mesto med vrednotami naše spomeniške dediščine. Prava sreča je, da sedanja lastnika z veliko pozornostjo čuvata to staro znamenitost svojega doma.

MILENA MOŠKON

Hišna vrata v Pondorju

Prisrčen sprejem tudi onkraj velike luže

Adija Arzenška sem obiskal po njegovi vrnitvi iz Kanade, kjer je že drugič uspešno razstavljal. Pred mano je zgrnil izredne vtise tritedenskega bivanja v Kanadi. Razgovor pa naju je zanesel v svet umetnosti, saj je letos pripravil vrsto uspešnih razstav doma in v tujini. Razstavljal je v Švici (Basel, Bern, Olten, Eglisau) in Avstriji v mestu Brixlegg. Omeniti velja mednarodno razstavo v Baslu, na kateri so sodelovali umetniki z vsega sveta. Na razstavi v Avstriji je kulturni program izvajal violinist Franti Rizmal in sta tako skupaj pridobila in navdušila številno občinstvo.

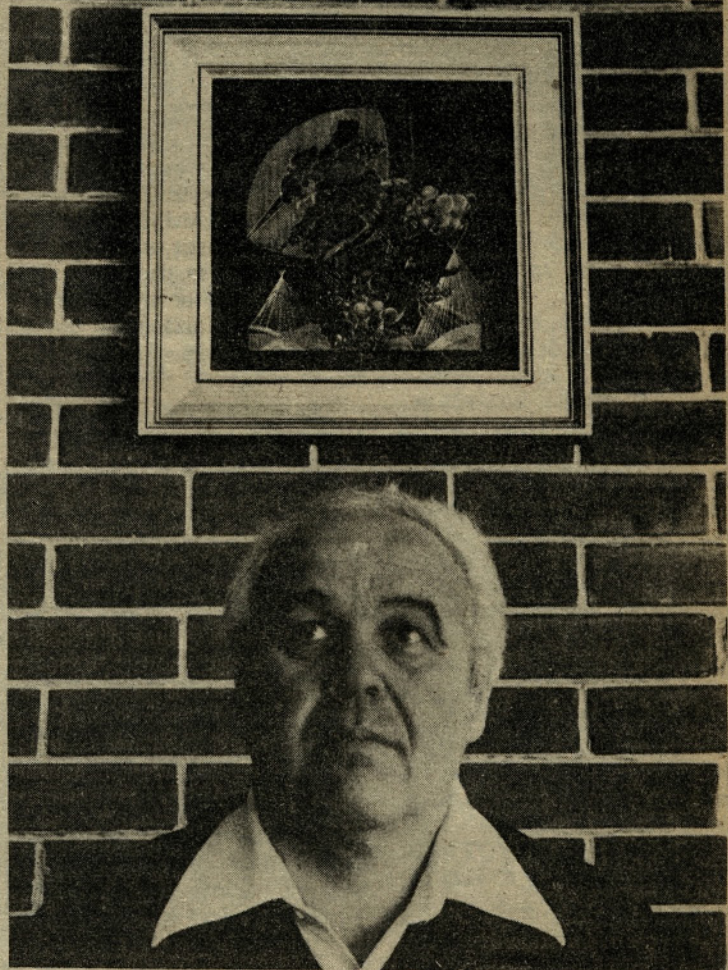
Iz Kanade se je Adi vrnil z dvema uspešnim razstavama, ki sta bili v Galeriji Opus I. v mestu Hawkesbury in v Galeriji mestne hiše v Ottawi. Predstavil se je z gravurami na motiv Savinjske doline. Obe samostojni razstavi sta bili izredno tople sprejeti še zlasti med našimi rojaki, ki so razstavljeni dela dobesedno razgrabili. Vsak je želel imeti delček svoje domovine, pričarane v Adijevih gravurah. „Nikoli doslej nisem mogel dojeti, kaj pomeni našim rojakom domovina in njene vrednote, zdaj pa vem, ko to izpričujejo na vsakem koraku,“ je s posebnim zadovoljstvom poudaril Adi. „Še posebno prisrčno sem bil sprejet pri družini Ferkul v Torontu, kjer imajo šest otrok, vsi pa govorijo slovensko, naučila pa sta jih starša Mia in Tone. Posebno doživetje je bila slovenska ohcet naše rojakinje iz Škal pri Velenju, na kateri se je zbralo več kot 400 gostov. Vsem sem za izredna

doživetja v Kanadi hvaležen in vedno se bom njihovim vabilom rad odzval,“ je strnil vtise Adi. Izredni uspehi v letošnjem letu so spodbudili v Adiju nov ustvarjalni duh. Pripravlja se in ustvarja za naslednje leto, ki bo zanj jubilejno, saj bo dopolnil 50 let. Pričakujemo, da se nam

bo predstavil v Savinovem salonu z bogastvom gravur, ki so zanj svojstvene.

Ko sva se poslovila, sem se mu zahvalil za prijeten klepet in mu zaželel tudi v bodoče uspešno razstavljanje doma in v svetu.

J. K.

Pestri kulturni dnevi v Preboldu

Krajevna skupnost Prebold živi v teh decembrskih dneh v znamenju velike kulturne dejavnosti, ki se odvija v počastitev 50-letnice DPD Svoboda Prebold in pomeni zaključek celoletne kulturne dejavnosti, posvečene temu visokemu, lepemu in častnemu jubileju. Pomen Delavskih prosvetnih društev Svoboda je neprecenljiv v predvojnem revolucionarnem delavskem gibanju, prav tako neprecenljivo pa je delo številnih kulturnih ustvarjalcev, ki so

v teh društvih budili in ljudeh narodno zavest in krepili željo po humanejših družbenih odnosih. Delo, dolgo pet desetletij, je ustvarjalno gibalo, ki je previharilo vse viharje in ustvarilo pomembne kulturne zvrsti. Prav to pa je tudi postavilo preboldsko Svobodo med tiste kulturne organizacije, ki so kot nosilke kulturnega delovanja odigrale svoje veliko poslanstvo med delovnimi ljudmi in občani svojega kraja.

V letošnjem letu se je v počastitev jubileja vrstilo veliko pestrih prireditev. Najbolj svečano pa bo v teh decembrskih dneh, ko so na programu takšne prireditve, ki bodo privabljale širok krog ljubiteljev kulture. Če omenimo najpomembnejše, potem ne gre prezreti koncerta domačega ansambla Filter, ki se odlikuje po svoji izvirnosti in s številnimi lastnimi skladbami. Koncert bo v petek, 18. decembra, ob 17. uri v preboldski kinodvorani. Na svoj račun bodo prišli zlasti številni mladi, ki se bodo po koncertu lahko tudi sprostili v plesu. Še posebno pomemben delež pa bo k tem prireditvam prispeval koncert Slovenskega okteta, ki bo 19. decembra ob 19. uri v kinodvorani. Za koncert je veliko zanimanje. V sredo, 23. decembra, bo v avli Hotela Prebold otvoritev raz-

stave likovnika, domačina Nandeta Lesjaka, dolgoletnega Svobodaša in ljubitelja zborovskega petja. Nadvse zanimivo bo tudi v petek, 25. decembra, ko bodo ob petih popoldan nastopile v preboldski kinodvorani plesne skupine iz Celja in sicer Zvezdice, Korak in Kabaret. Ne nazadnje pa je tu še zaključna prireditev ob 50-letnici društva, na kateri bodo nosilci kulturnega programa člani sekcij matičnega društva. Prireditve bo 26. decembra v telovadnici OŠ Prebold. V njej bodo sodelovali: godba na pihala, moški pevski zbor, dramska sekcija, šolsko kulturno društvo in vrtec. Ob tej priložnosti pa bodo podeljena tudi občinska in društvena priznanja najprizadenejšim kulturnim delavcem KS Prebold. Podelili pa bodo tudi Linhartove in Gallusove značke za delo na dramskem in glasbenem področju.

Ob zaključku velja poudariti, da so takšni ali podobni jubileji bistvenega pomena za poglobljen pregled kulturnega življenja nekega kraja in da pomenijo nenehno odgovornost za razvoj in oplemenitenje kulturnih vrednot, ki v razgibanem času postajajo vse bolj vsakdanja potreba delovnih ljudi. Zato zaželimo preboldski Svobodi, da bi svoje poslanstvo nadaljevala še dolga desetletja.

D. NARAGLAV

Informacija za delavce na začasnem delu v tujini

Večina naših delavcev, ki so na začasnem delu v tujini, bo tudi letos pričakala novo leto v krogu svojcev in znancev v domovini.

Marsikdo med njimi, ki se želi vrniti v domovino, bo te dni izkoristil, da bi se informiral o možnostih zaposlitve, stanovanja, graditve hiše ali o pogojih za obrtno dejavnost. V občini že več let prakticiramo razgovore po KS, ki so postali ena izmed najvažnejših oblik informiranja naših delavcev na začasnem delu v tujini.

Razvojne usmeritve v naslednjem letu

Ce izhajamo iz razvojnih usmeritev „DRUŽBENEGA PLANA OBČINE ŽALEC ZA OBDOBJE 1981/1985“ ter ocene doseženih rezultatov v letu 1981, bo v letu 1982 težišče aktivnosti usmerjeno v:

- nadaljnjo uveljavljanje in poglobljanje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov
- nadaljnjo krepitev izvozne sposobnosti gospodarstva in zmanjšanje izvozne odvisnosti
- pospeševanju in dolgoročnemu organiziranju proizvodnje hrane in solidnejše preskrbe prebivalstva
- usmerjanju naložb v takšne programe, ki zagotavljajo izvozno usmerjenost in najvišjo dohodkovno učinkovitost

Malo gospodarstvo

Na področju malega gospodarstva se bomo v naslednjem letu zavzemali za hitrejši in učinkovitejši razvoj, da bi zadostili potrebam združenega dela in občanov. Še nadalje bomo stimulirali razvoj obrti z ustreznostjo davčno politiko, politiko določanja cen, kreditno politiko in zagotavljanje lokacije za razvoj obrti. Prednost bodo imele predvsem deficitarne obrtne dejavnosti. V naši občini so to: zidarstvo, fasaderstvo, tesarstvo, inštalaterstvo za vodovodno in plinsko napeljavo, centralno kurjavo in klima naprave, elektro-inštalaterstvo, popravilo motornih vozil, stavbo in pohištveno mizarstvo, šiviljstvo, krojaštvo in pletilstvo, čevljarstvo, frizerstvo in popravila gospodinjstve opreme.

Postopek za pridobitev lokacijskega in gradbenega dovoljenja

Na podlagi znane parcelne številke je potrebno ugotoviti, ali je na predvideni parceli možna gradnja. Informacije daje Zavod za načrtovanje ali Občinski sekretariat za urejanje prostora, varstvo okolja in gradbeništvo Žalec.

V kolikor je na predvideni parceli možna gradnja, je potrebno vložiti v sprejemni pisarni SO Žalec vloge za ugotovitev zazidaljivosti zemljišča. Vlogi je potrebno priložiti:

- mapno kopijo (dobite jo na Geodetski upravi Žalec),

— zemljiško knjižni izpisek (dobite ga v zemljiški knjigi pri Temelnjem sodišču enote v Žalcu).

Postopek za izdajo dovoljenja za adaptacijo

V sprejemni pisarni skupščine občine Žalec morate dvigniti vlogo za adaptacijo, ki ji morate priložiti mapno kopijo (dobite jo na Geodetski upravi v Žalcu) in zemljiško knjižni izpisek (dvignete ga lahko v Zemljiški knjigi pri Temelnjem sodišču — enoti v Žalcu).

Na podlagi tako vložene vloge se opravi terenski ogled (po potrebi), v nadaljnjem postopku pa se ugotovi, s kakšnimi soglasji in dokumentacijo je potrebno vlogo dopolniti. O dopolnitvi vloge in o nadaljnjem postopku boste pisмено obveščeni.

Za objekte, za katere ni predpisano lokacijsko dovoljenje ter za dela, ki se ne štejejo za rekonstrukcijo objektov, gradbeno dovoljenje ni potrebno. Zadostuje samo priprava občinskega sekretariatu za urejanje prostora, varstvo okolja in gradbeništvo. Tiskovino za pripravo del lahko dvignete v sprejemni pisarni SO Žalec. Priložiti morate enake priloge kot za izdajo dovoljenja za adaptacijo.

Kako pridobiti obrtno dovoljenje?

Za opravljanje obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti lahko ustanovijo samostojni obrtniki delavnice.

Obrtno dovoljenje lahko dobi, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

- da je opravilno sposoben
- da ni v delovnem razmerju

— da ima strokovno izobrazbo oziroma, da je strokovno usposobljen za opravljanje dejavnosti

— da mu ni s pravnoomočno odločbo sodišče prepovedalo samostojno opravljanje določene dejavnosti oziroma poklica

— da ima poslovni prostor, razen v primerih, ko ta ni potreben

— da je poravnal vse zapadle davke in druge obveznosti

— da izpolnjuje morebitne druge, s posebnimi predpisi določene pogoje

Vsa napolnila v zvezi z ustanovitvijo obrtne dejavnosti daje Komite za planiranje in družbeno-ekonomski razvoj pri SO Žalec.

Novoletni razgovori

Vsem delavcem na začasnem delu v tujini, ki bodo na praznovanju novega leta v domovini, priporočamo, da se ob prihodu povežejo s svojo krajevno skupnostjo. Krajevne skupnosti v občini so zadolžene za izvedbo novoletnih razgovorov. Na njih bodo podane vse informacije in napolnila v zvezi s položajem delavcev ob stalni vrnitvi v domovino: možnosti zaposlitve, odpiranje zasebne obrti, vzgoje in varstva otrok itd.

V primeru potrebe oz. interesa KS bodo v razgovoru sodelovali tudi predstavniki občinskih upravnih organov.

Kdaj boste lahko urejali upravne zadeve?

Občinski upravni organi delajo:

- v ponedeljek in sredo od 6. — 16. ure
 - v torek in četrtek od 6. — 14. ure
 - v petek od 6. — 12. ure
 - ob sobotah (dežurna služba za najnujnejše zadeve od 7. — 12. ure).
- Tisti, ki se bodo vrnili za stalno, morajo takoj po prihodu prijaviti vrnitev na naslov:
- Občinski sekretariat za notranje zadeve.
- Ostali pa so dolžni svoj prihod

prijaviti na gornji naslov ali pa Skupnosti za zaposlovanje.

Sicer pa bodo lahko tisti, ki jim je to potrebno, v dneh pred prazniki in po njih podaljšali veljavnost potnih listov oz. jih zamenjali, zamenjali osebne izkaznice, če je potekla veljavnost; priskrbeli pa si bodo lahko tudi različne izpiske iz matične knjige, zamenjali ali podaljšali veljavnost vozniških dovoljenj ter uredili druge zadeve.

Občinska konferenca SZDL ŽALEC

NAŠ PIONIRSKI KOTIČEK...

NAŠIM MLADIM SODELAVCEM

Vsem našim mladim dopisnikom želimo v novem letu 1982 obilo uspehov v šoli, z željo, da bi še naprej dopisovali v svojem kotičku. V kolikor nam bo dopuščal prostor, se bomo potrudili, da bomo objavili vse vaše prispevke, ki pa morajo biti kratki in jedrnat. Pišite nam o življenju in delu na šolah, o izvenšolskih dejavnostih,

zanimivih dogodkih, o stvarih, ki so vas presenetile, navdušile; skratka o vsem, kar bi rad prebral tudi širši krog bralcev in mladih prijateljev. Prispevke lahko pošiljate kar uredništvu našega glasila, kjer jih bomo skrbno hranili in objavili. Če ste narisali kakšno zelo uspešno risbo, karikaturu in podobno, jo pošljite, objavili jo

bomo. Le korajžo, pa še malo časa si vzemite, pa bomo uspešno sodelovali. Naj povemo še to, da se nam je v uredništvu nabralo že kar precej vaših prispevkov, vendar noben izmed njih ni romal v koš in še vsi čakajo na objavo.

Vsem lep pozdrav iz uredništva!

POBRATENJE DVEH OO ZSMS

V letošnjem letu je delo osnovne organizacije ZSMS na naši šoli zelo pestro. Kot novost smo letos uvedli šolski radio, ki smo ga imenovali RADIO MOTNJE. Anketa, ki smo jo izvedli, je pokazala, da so oddaje vsem na šoli zelo všeč. Največ pozornosti pa smo posvetili pobratenu z osnovno organizacijo ZSMS na osnovni šoli v Žalcu. Dogovorili smo se, da bomo tesneje sodelovali in postali pravi prijatelji. Našemu skupnemu sestanku so prisostvovali poleg mladincev tudi mentorji in razredniki osmih razredov. Sodelovanje smo si zamislili pri organizaciji plesov, gostovanjih šolskega radia, pri skupnih delovnih akcijah, športnih tekmovanjih in kvizih ob zaključku šolskega leta.

Prvo prireditev smo pripravili mladinci na šempetrski šoli, kjer smo ob podpisu listine o prijateljstvu pripravili krajši kulturni program. Izmenjali smo si darila, potem pa skupno zaplesali. Prireditev je zelo uspela in komaj čakamo, da se decembra srečamo v Žalcu.

Otmur Uranjek
Šempeter

POTREBNO JE ZNANJE IN POGUM

V Braslovčah že več let deluje klub smučarjev-skakalcev. Med člani je veliko mladih fantov, ki pridno trenirajo in se trudijo, da bi dosegli čim boljše rezultate. Za to pa je potrebno trdo delo, veselje do skakanja, pa tudi precej poguma. Potrebne so tudi skakalnice, teh pa v Braslovčah ne manjka. Na Dobrovljah imamo dve naravni in v Braslovčah dve plastični. Pozimi skačemo na Dobrovljah, poleti pa v Braslovčah. Letos septembra smo teden dni trenirali na Češkem, kamor nas je odšlo dvajset skakalcev. Prvi treninga so mlajši skakalci

vadili na dvajsetmetrski skakalnici, starejši pa na petdesetmetrski. Vsak dan smo imeli kondicijske in gimnastične vaje. Naslednje dni smo že skakali na 70 in 90-metrski skakalnici. Ob zaključku treningov smo se udeležili tekmovanja na 20, 50 in 90-metrski skakalnici, kjer smo skakalci iz Braslovč dosegli dobre rezultate. Zaključili smo trening na Češkem in zdaj vsak teden dvakrat vadimo v telovadnici v Braslovčah. Nabiramo si novih moči za nadaljnje tekme.

Jani Jager
Braslovče

KAJ VEČ O STABILIZACIJI?

Smo v času vsesplošnega varčevanja. V svetu temu pravijo stabilizacija. Povsod in na vsakem koraku nas opozarjajo, naj skušamo biti čim bolj varčni. Opozarjajo nas na varčevanje z električno energijo. Rdeči križ pripravlja in izvaja zbiralne akcije papirja, steklenic in drugih odpadnih surovin. Ni prav, da moramo papir uvažati, doma pa nam leži po kotih in se nihče

ne zmeni zanj. Tudi mi pionirji in mladinci se trudimo, da bi zbrali čim več odpadnih surovin, saj danes poznamo metode, ki jih predelajo v uporabne in koristne za proizvodnjo. Tudi preko sredstev javnega obveščanja nas opozarjajo na takšne zbiralne akcije. Vsi skupaj pa se moremo truditi, da bomo res varčevali in se obnašali stabilizacijsko, kot pravijo temu. Res-

no se moramo zavzemati za zbiralne akcije in seveda v njih tudi sodelovati. Le s pomočjo takšnih akcij bomo lahko uvozili manj surovin in denar namenili za uvoz drugih, bolj potrebnih surovin za našo industrijo. Zato varčujmo in se udeležujmo zbiralnih akcij!

Saša Krajnc
Šempeter

V LEVSTIKOVI RODNI POKRAJINI

Letos poteka 150-letnica rojstva našega velikega moža Frana Levstika, kateremu so bile posvečene razne proslave in manifestacije. Levstikovega tabora v Spodnjih Retjah so se udeležili tudi po štirje predstavniki iz naših osnovnih šol. Zapis ene izmed udeleženk objavljamo tokrat v nekoliko skrajšani obliki.

Prva postaja je bil Turjak. V vasi so ostanki mogočnega gradu iz 16. stoletja, ki je bil last Turjačanov — Auerspergov. Grad je bil med vojno močno poškodovan, sedaj pa ga restavrirajo. Znan je tudi po dogodkih iz NOB, ker so imeli v njem belogardisti močno postojanko. Nadaljevali smo pot po prelepi Dolenjski in kmalu prispeli v Rašico, rojstni kraj Primoža Trubarja. Ogledali smo si spomenik znamenitega Slovence, ki nam je poklonil prvo knjigo. Pot nas je vodila dalje v Velike Lašče. Kje smo, smo lahko kmalu tudi sami spoznali, saj je bilo tod polno avtomobilov in ljudi.

Odpravili smo se proti zbirnemu mestu, od koder smo skupaj odšli v Spodnje Retje. Prihajali smo iz vseh strani. Na vozovih so se pripeljali oblečeni v narodne noše, med nami pa so hodili tudi veliki možje, zato sem imela tako lep občutek, da prihajamo družno, enaki si med seboj, skupaj, radostni in zadovoljni. Po pripovedovanju in branju o taborih sem imela ta trenutek občutek, da smo se vsi

predstavili v prejšnje stoletje in sedaj množično odhajamo na tabor, kjer bo govoril Fran Levstik. Kot da bi vsi čakali trenutek, ko bo stopil na govorniški oder in pričel s svojim zmagovitim glasom; saj vsi vemo, kakšen govornik je bil. Povrnila sem se v sedanjost in toplo mi je bilo pri srcu, da sem bila prisotna na prireditvi, o kateri bodo govorili tudi naši zanamci.

Prispeli smo nprireditveni prostor in posedli skupaj. Slavnostni govornik je bil Josip Vidmar. V kulturnem programu so sodelovali igralci ljubljanske Drame, folklorne skupine, združeni mladinski in mešani pevski zbori in pihalni godbi. Po končani slovesnosti se je veselje šele pričelo. Pod vaško lipo je Štefka Drolčeva pripovedovala pesmi iz zbirke Najdihojca, po lilevim kozolcem pa je Polde Bibič predstavil Martina Krpana. Skratka, na vsakem mestu se je nekaj dogajalo in vsakdo je lahko našel, kar ga je zanimalo. Dlje časa smo se zadržali v lilevem kozolcu, kjer je bila razstava likovnih del slikarske kolonije, ki je pred tem ustvarjala v Levstikovem rojstnem kraju. Vzdušje je bilo enkratno, priganjal pa nas je čas, zato smo se počasi odpravili iz prizorišča ter z avtobusom nadaljevali pot. Ustavili smo se v Podsmreki, kjer se je rodil Josip Stritar. Človek le malokdaj zaide v te kraje, a vredno si je ogledati prav vse, saj ima vsak nekaj

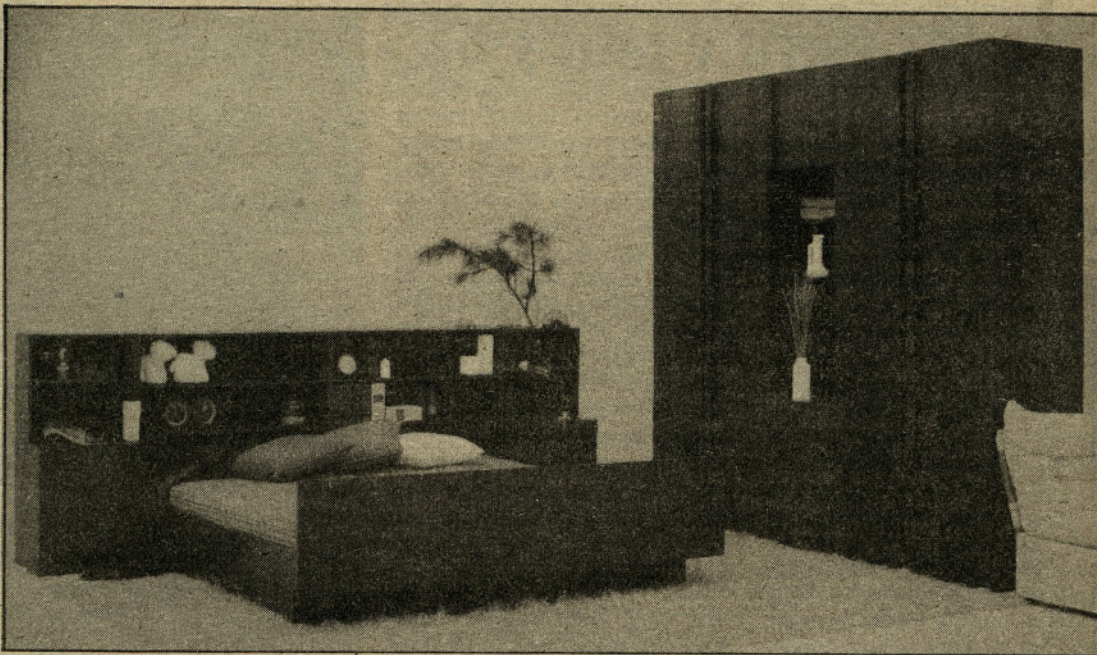
svojestvenega, skupno pa jim je to, da so dali velike slovenske moze. Pot je tekla dalje in opazovala sem to pokrajino, katere mehko me je vso prevzela. Ko sem opazovala drevesa, kako se zibljejo v vetru, listje, ki je plesalo v zraku in ptičke, ko so se lovili, sem se spomnila pravljic, v katerih je pokrajina prav takšna... lepa, nedotakljiva, živa na trenutke, otožna, mirna in mehka. Grički, dolinice, travniki in gozdovi, vse to premami. Naslednja in obenem zadnja postaja našega potovanja je bila Muljava, rojstni kraj Josipa Jurčiča, ki nam je napisal prvi roman. Ogledali smo si rojstno hišo, ki je bila letos prenovljena. Krjavljevo kočjo, krčmo pri Obersčaku in še druge znamenitosti. Vračali smo se polni čudovitih vtisov in se vrnili zadovoljni, srečni, s potešeno radovednostjo za odkrivanje novega, lepega in našega.

Barbara Lesjak
Zalec

NAŠA ŠOLA

Naša šola je velika. Ima štiri razrede. Na šoli je 68 učencev in štiri učiteljice, ki učijo vsaka svoj razred. Žraven šole so nam dogradili vrtec s kuhinjo. V njej zelo skrbno kuhajo za nas in naše malčke. Ob šoli imamo tudi lepo otroško igrišče.

Rajka Ribič
Tabor

Spalnica iz novega programa GARANT Polzela

POHIŠTVENA INDUSTRIJA GALANT POLZELA

Izvozni plan bo izdatno presežen

Pohištvena industrija Garant Polzela se tudi letos uvršča med uspešne izvoznike v žalski občini in na Slovenskem. Letni izvozni program so že prejšnji mesec dosegli oziroma ga bodo do konca leta, kot vse kaže, izdatno presegli. To je nedvomno lep uspeh, če pomislimo, da se soočajo z velikimi težavami, kakršne so značilne za dežele Bližnjega vzhoda.

Napovedujejo, da bodo letos izvozili kar za 70 odstotkov izdelkov več, kot so načrtovali in to je za kake 4,5 milijonov dolarjev in to bo njihov delež k zmanjševanju naše plačilne bilance. Ob tem je treba zapisati, da sami uvažajo le za četrtino te vsote. Ker računajo na manjšo prodajo pohištva doma, iščejo nove možnosti v izvozu s Sovjetsko zvezo, ki utegne biti zanimiv zaradi plasmaja velikih serij.

Čeprav posvečajo izvozu veliko skrb in so doseženi rezultati plod večletnih prizadevanj delovnega kolektiva, da bi se kar najbolj uveljavili s kakovostjo in s konkurenčnimi cenami svojih izdelkov, v Garantu niso zamenjali domačih kupcev. S svojimi izdelki se uveljavljajo na širokem jugoslovanskem prostoru, ki so kupcem na voljo v vseh večjih prodajalnah pohištva in treba je reči, da s prodajo ni težav. Uspeh pripisujejo svojemu širokemu proizvodnemu programu pohištvene opreme, kakovosti in konkurenčnim cenam, ki so vsaj za 20 odstotkov nižje od cen drugih proizvajalcev.

Ker je njihov proizvodni program prilagojen in primeren za opremo tujskih sob, prodajo veliko pohištva zlasti v Dalmaciji. S tem, da so v zadnjih dveh

letih posodobili del proizvodnje in ob tem dosegli višjo produktivnost, so letos močno povečali načrt in bodo tako ustvarili

Sistem Garant je rezultat dolgotrajnega iskanja in usklajevanja mer in oblik v notranji arhitekturi. Pohištvo je zasnovano tako, da lahko iz majhnega števila elementov različnih dimenzij sestavimo veliko število različnih spalnic, dnevnih in delovnih sob. S tremi različnimi globinami omarnih elementov in dvema širinama omar, ležišč in prirejenih miz lahko to univerzalno pohištvo prilagajamo vsakemu prostoru.

Program Garant sodi med cenejše programe in je primeren za opremljanje dnevnih, samskih, mladinskih in študentskih sob. Vse izdelke lahko kupite v sestavi garnitur ali kot kosovno pohištvo.

600 milijonov dinarjev celotnega prihodka. To niso lahke naloge, saj se tudi v Garantu letos spoprijemajo s težavami, ki jih povzroča pomanjkanje surovin. Ker letno potrebujejo 15 tisoč kubičnih metrov ivernih plošč, so se odločili za sovlaganje s štirimi proizvajalci. Za 45 milijonov dinarjev, kolikor bo znašal delež v petih letih, si bodo vsako leto zagotovili tisoč kubičnih metrov iveric in si tako zagotovili proizvodnjo. Gre za sorazmerno velika sredstva, ki bi jih še kako potrebovali za nakup oziroma zamenjavo nekaterih že izrabljenih strojev. Pri tem pa tudi trgovina zahteva sovlaganje v razširitev svojih prodajnih kapacitet in bo tudi tu Garant primoran letno prispevati kakih 5 milijonov dinarjev.

Velik problem je tudi oskrba z drugim reprodukcijskim materialom, kajti domači izdelovalci tudi na tem področju niso izjema in zahtevajo devize tudi za barve, lake, lepilne trakove, gume, okovje, celo lesenit itd. Kolektiv Garanta si prizadeva, da bi sicer minimalen uvoz še zmanjšali, o čemer so pripravili posebno študijo. Opustili bodo

uvoz okrasnih ročajev, robnih folij in drugega in vse to nadomestili z domačimi izdelki. Problem je le v tem, ker so veliko dražji od uvoženih.

Do konca srednjeročnega obdobja večjih razvojnih načrtov v Garantu nimajo, pač pa bo najpomembnejše, da bodo rešili energetske oskrbo in prešli na uporabo trdih goriv, to je odpadkov, kar bo veljalo 25 milijonov dinarjev.

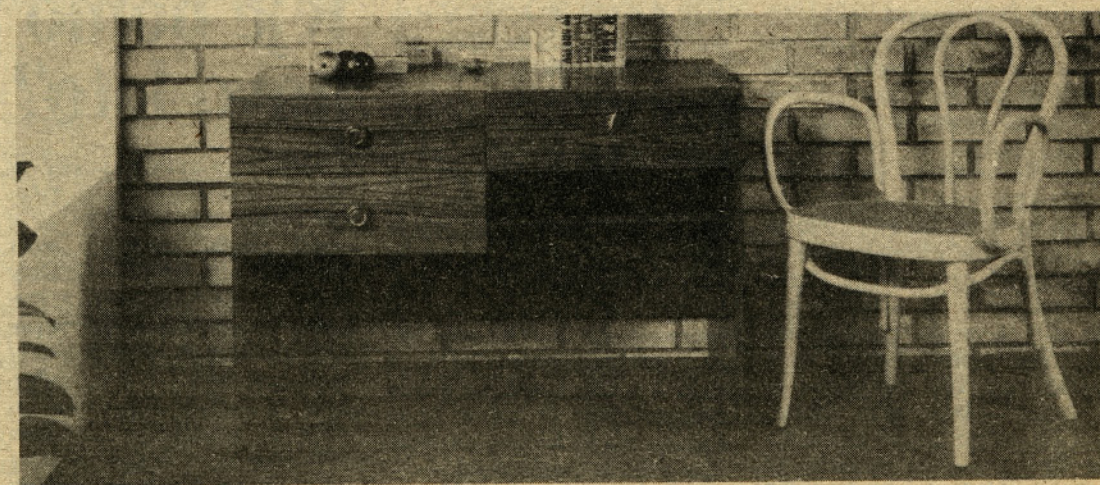
S tem in uvajanjem nove proizvodnje masivnega pohištva, z obnovo žagalnice in skladiščnih prostorov, zamenjavo zastarele strojne opreme, ki ogroža izvoz, bi zaključili razvoj Garanta na obstoječem prostoru.

Ker ne bi bilo smotno povečevati proizvodnje pohištva, razmišljajo o novi dejavnosti, ki bo vezana na obstoječo ali tudi ne, rezultati pa gotovo ne bodo izostali, saj vlagajo letno v razvoj 25 milijonov dinarjev. Ob tem je seveda pomembno, da so v Garantu vsa leta vodili dobro kadrovske in štipendijske politike in si tako pridobili veliko visokokvalificiranih kadrov, diplomiranih inženirjev, ekonomistov in tehnikov v glavnem iz lastnih vrst. Zato tudi ne poznajo fluktuacije in se lahko pohvalijo z visoko produktivnostjo.

Drži pa, da jim trenutno primanjkuje kakih dvajset delavcev. Ljudje se raje zaposlujejo v kovinsko predelovalni in tekstilni industriji kot v lestni industriji, ne glede na to, da ima ta (v žalski občini) višje osebne dohodke, ki v poprečju že dosega 14 tisoč dinarjev mesečno.

Na rob naj zapišemo, da v Garantu navzlic novim naložbam, vsa leta nazaj niso zamenjali delavčevega standarda. Imajo urejeno družbeno prehrano in vso pozornost posvečajo letnemu oddihu zaposlenih delavcev in njihovih družin.

V Garantu se zavedajo, da tudi v novem letu ne bo šlo brez težav, vendar so čvrsto odločeni še nadalje iskati in si utrti poti izvoza svojih izdelkov in ob tem zadovoljevati potrebe kupcev sodobnega, kvalitetnega in v cenah konkurenčnega pohištva na domačem — jugoslovanskem prostoru.

Hortikultura v letu 1982

Hortikulturno društvo Žalec praznuje 20-letnico svojega delovanja. Bilo je prvo tovrstno društvo v Savinjski dolini in je zajemalo člane iz vseh krajev doline, pa tudi iz Celja in Mozirja. Najprej so se izločili člani iz Polzele, kjer so začeli s to dejavnostjo zlasti delavci iz Tovarne nogavic in pohištvene industrije Garant, pa tudi iz drugih organizacij združenega dela. Hortikulturniki na Polzeli so v letošnjem letu dosegli vrh svoje plodovite dejavnosti z razvitjem svojega prapora, pripravili pa so tudi cvetlično in cvetlično-gobarsko razstavo. Dosegli so vidno raven v gojenju cvetja, lepšanju svojega okolja in niso zaman ponosni na sedanji izgled svojega kraja.

V Žalcu je hortikulturno društvo v začetku svojega obstoja dobro delalo. Izdajalo je celo bilten, ki je bil znan po vsej Sloveniji, pa tudi drugod. Od leta 1968 do leta 1972 pa je društvo opešalo v vsej svoji dejavnosti. Svoje delovanje je društvo obnovilo v letu 1980, ko je na občnem zboru sprejelo program dela, ki zajema širjenje hortikulture misli med krajani mesta Žalec, objavljanje spisov s področja hortikulture v krajevnih in medkrajevnih informativnih sredstvih in ureditev financ društva, kot tudi akcijo za zasnovno Titovega parka na območju obvoznice.

Ko se je novembra 1980 začela vsejugoslovanska akcija za zasaditev 88 dreves v spomin na predsednika TITA, je društvo že poskrbelo za prve načrte. Za zasaditev teh 88 dreves je društvo predvidelo zemljišče na severni strani obvoznice Žalca, med cesto in Godomljo. Društvo je poskrbelo za načrt, doglasja in dovoljenje, ki so ga kasneje razveljavili. Akcijo je društvo pričelo znova, sedaj z načrtom v treh variantah. Eno od teh je predvidevala drevesa od „mavrice“ do gotoveljske ceste, druga pa ob športnem igrišču Partizana, kjer naj bi postavili tudi ograjo, sedaj pa čakajo na njeno postavitev.

Na zemljišču pri spomeniku Hmeljarja nameravajo s prosto-

voljnim delom urediti mestni park, kar pa naj bi bila naloga vseh krajanov in ne samo hortikulturnikov. Kot prispevek ob praznovanju 800-letnice Žalca, ki bo prihodnje leto, si bo društvo prizadevalo uresničiti obe zastavljeni nalogi, hkrati pa želi vsem svojim članom in ostalim občanom SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1982.

SEMINAR ZA VODJE RECITACIJSKIH SKUPIN

Občinska konferenca ZSMS Žalec in Zveza kulturnih organizacij Žalec sta na Polzeli pripravila seminar za vodje recitacijskih skupin, ki ga je vodil tajnik ZKO Celje in hkrati režiser Štefan Žvižej. V prvem delu seminarja se je predstavila recitacijska skupina Centra za usmerjeno izobraževanje iz Žalca z recitalom „NAPRAVIM TI OGRILICO IZ RAD“, na osnovi katerega so izdelali analizo recitala s pogovorom, kako se rojeva recital. V drugem delu pa je Štefan Žvižej predaval o temi: Kako pripravljamo proslave. Seminar so pripravili z namenom, da bi na NAŠI BESEDI 82 sodelovalo kar največ osnovnih organizacij ZSMS.

Bogata bera delovanja žalskih upokojencev

Večina od 1090 upokojencev, včlanjenih v Društvo upokojencev Žalec, prizadevno deluje na raznih področjih in tako prispeva svoj delež k večji razgibanosti svoje krajevske skupnosti.

Upokojenci delujejo v hišnih svetih, sodelujejo v raznih akcijah, društvih in na prireditvah. Pripravijo tudi splet zanimivih predavanj s področja zdravstva, ljudske obrambe, družbene samozaschite itd. Trudijo se, da bi zaživele balinarska, šahovska in pletilska sekcija. Društvo

skrbi za reševanje stanovanjskih problemov, pa tudi za oddih svojih članov. Njihov klub je največkrat dobro obiskan in ob raznih srečanjih postanejo prostori že premajhni. Tako so se na nedavnem srečanju v počastitev praznika republike, prav stiskali. Ob krajšem programu so udeležence (upokojence) pogostili, socialno šibkim pa so poleg tega še razdelili po 300 dinarjev kot pomoč pri nakupu ozimnice. KS Žalec jim je v ta namen prispevala 5000 dinarjev.

V minulem letu so upokojencem priredili kar 13 izletov po Sloveniji in Jugoslaviji. Obiskali so partizanske kraje in se tako seznanjali z zgodovino NOB. Obiskali pa so tudi druge kraje. Socialno šibkim je društvo pomagalo poravnati stroške. Za zdravljenje in rekreacijo je znašal prispevek po 600 dinarjev. Za osmi marec so pogostili ženske in 36 upokojenkam izročili denarni znesek.

Upokojenski pevski zbor je letos nastopil sedemkrat. V decembru so zapeli tudi starostnikom na Polzeli. Omenimo naj še udeležbo na gobarskem srečanju (dosegli so 8. mesto), pa tekmovanja z zračno puško, kolesarjenje in planinski pohod 23 upokojencev na goro Ratitovec. Dogodkov, ki kažejo vsestransko aktivnost društva upokojencev in njegovih članov, bi lahko omenili še več. Prihodnje leto bodo podobno kot letos, pripravili razne prireditve in obiske. Tako bodo za dan vstaje pripravili pohod na GORO JURISSEV — GRAŠKO GORO. Društvo je ob 35-letnici Zveze društev upokojencev Slovenije prejelo za uspešno delovanje srebrni znak in listino Zveze društev upokojencev Slovenije, petim poštvalnim odbornikom pa so podelili zlate značke, med drugimi jo je prejel tudi ing. Ado Zakonjšek za prejšnje neutrudno delo v društvu.

K. P.

Pevski zbor Društva upokojencev Žalec.

Kje bomo pričakali novo leto?

Leto s pomalem izteka in blizu je Silvestrovo, noč, v kateri bomo odložili skrbi in v veseli družbi pričakali novo leto. Oba naša hotela — Golding Rubin v Žalcu in hotel v Preboldu že sprejemata rezervacije in je, kot so nam rekli, že precej mest zasedenih. V hotelu Prebold bo veljala Silvestrska večerja z novoletnim zajtrkom 900 dinarjev, v hotelu Golding — Rubin pa bo treba odšteti

1200 dinarjev. V obeh hotelih bo igrala godba in bo lepo poskrbljeno za prijetno zabavo.

Ljubitelji planin bodo iskali še kakšno (v tem času odprto) planinsko kočjo ali restavracijo, veselo pa bo tudi v manjših gostiščih. Se največ naših občanov bo pričakovalo novo leto kar doma, v toplem stanovanju ob televizorju in v veseli družbi.

Golte, domena celotne celjske regije

O nadaljnji usodi Golt, našega znanega rekreacijsko-turističnega centra, smo se pred nedavnim slišali črne napovedi. Vse kaže, da dilem sedaj ni več, kajti na nedavnem sestanku poslovnega odbora za dograditev Golt, na katerem so bili navzoči tudi predstavniki medobčinskih družbenopolitičnih organizacij in sveta osmih občin celjske regije, je bilo jasno rečeno, da Golte morajo obratovati vse leto in da bo to skrb celotne celjske regije.

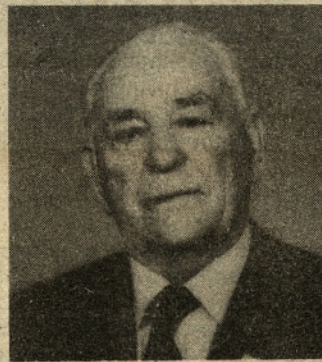
Namen posveta je bil osvetliti sedanje stanje in poiskati pravišnje rešitev, da bi dolgoročno zagotovili nadaljnji razvoj in nemoteno poslovanje tega vabljivega rekreacijskega centra, ki je predvsem namenjen rekreaciji občanom celjske regije.

Rešitev je v sodelovanju in celovitem povezovanju vseh turističnih in gostinskih organizacij združenega dela na tem območju. V tej smeri bosta medobčinska in savinjsko-šaleška gospodarska zbornica spodbudili in pripravili dogovor med vsemi interesi o konkretnih nalogah v zvezi z razvojnimi osnovami, dograditvijo centra in povezanostjo v celovito ponudbo v celjski regiji. Pripravili bodo tudi sanacijski program, o predlaganih usmeritvah pa bodo razpravljale tudi skupščine občin, udeležence samoupravnega sporazuma. Sredstva za kratkoročno razrešitev problemov v zvezi s poslovanjem centra naj bi zagotovile občine Titovo Velenje, Žalec, Mozirje in Celje, ki so udeležence samoupravnega sporazuma za dograditev RTC Golte. Samoupravni sporazum so že sprejeli v Mozirju in Titovem Velenju, v Žalcu so ga sprejeli za eno leto, med tem ko je celjski izvršni svet predlagal neposredno povezovanje z delovnimi organizacijami.

Na rob naj še zapišemo, da je na Golteh zadnje dni zapadlo kar precej snega, ki obeta, da se bomo v novoletnih dneh lahko tu po mili volji smučali.

Jure Lakner

Športni delavci in občani Žalca so na zadnjo pot spremili Jureta Laknerja znanega

športnega in družbenega delavca ter borca NOV. Njegova življenjska pot se je pred 73. leti pričela v Nemčiji, nadaljevala v Ameriki, končala pa tukaj v Žalcu. V rani mladosti je okusil težke

življenjske razmere in se v času NOB aktivno vključil v bitko za osvoboditev. Zaradi revolucionarnega delovanja je bil interniran najprej na Rab, nato še v Gonars, od koder se je po vrnitvi vključil v štab sedmega korpusa NOV. Aktivno se je vključil v povojno izgradnjo, leta 1959 pa je bil sprejet v Zvezo komunistov. Poznali smo ga kot zavzetega športnega delavca, ki je veliko prispeval k razvoju telesne kulture. V organizaciji Rdečega križa je bil zastavonoša, več kot 50-krat pa je tudi sam daroval kri. Takšen je bil torej Jure Lakner, ki bo v spominu mnogih mlajših športnih delavcev ostal vzor prizadevnega družbenega delavca.

Dogovorili so se o sodelovanju

V usmerjenem izobraževanju se pojavi kot nov učni predmet pouk umetnostne vzgoje, ki naj bi približal kulturne vrednote vsakemu udeležencu izobraževanja.

V ta namen so na Centru za usmerjeno izobraževanje organizirali razgovor o izvedbi kulturnih dni in o možnostih povezovanja na kulturnem področju. Sestanka sta se poleg kulturnih animatorjev žalske občine, predstavnikov kulturne skupnosti in zveze kulturnih

organizacij udeležila tudi tov. Helena Berce, svetovalka za likovno vzgojo na Zavodu za šolstvo, in tov. Belina, tajnik zveze kulturnih organizacij Slovenije. Oba sta z zadovoljstvom ugotovila, da je v žalski občini dovolj posluha za kulturno življenje in da bo na srednješolskem centru ob takem sodelovanju mogoče kvalitetno izvesti tudi sam pouk umetnostne vzgoje.

MARINKA MAROVT

Priznanja za urejenost okolja

Pri Turističnem društvu Prebold deluje komisija za ocenjevanje urejenosti okolja. Osrednja dejavnost komisije je spremljanje, opozarjanje in nagradjevanje prizadevanj krajanov za urejenost okolice hiš, kmečkih dvorišč, ki s tem prispevajo svoj delež k celotni ureditvi kraja.

Ceprav so evidentirali vse, ki imajo urejena okolja, pa podeljujejo priznanja vsako leto novim upravičencem. V letošnjem letu so jih prejeli: Marija in Franc Ribič iz Latkove vasi, Silva Derča iz Dolenje vasi in

Malči Cukjati, prav tako iz Dolenje vasi. Priznanja so prejeli za najlepše cvetje in urejeno okolico. Za najbolj urejeno kmečko dvorišče pa so ocenili dvorišče Ribič — Gajšek iz Latkove vasi. Gasilsko društvo Kaplja vas, osnovna šola Slavko Slander in MIK Prebold pa so imeli najlepše urejeno okolico. Komisija je evidentirala tudi nekaj krajanov zaradi neurejenosti, saj s svojim malomarnim odnosom do urejenosti kraja kazijo prizadevanja ostalih za lep turistični kraj.

—nik

Tokrat nekaj za močnejši spol

Moški se čutijo zapostavljeni v svetu mode. Pa ni tako. Za vsako sezono določijo modni ustvarjalci tudi zanje nove linije. Res pa je, da se ne spreminjajo tako hitro kot pri ženski modi, pa tudi možnosti je dosti manj. Zadnje čase pa ženska moda vse bolj posnema moške linije, kar potrjujejo predvsem hlače. Za fante, ki bodo vse do spomladi odložili kavbojke, so zelo primerne široke hlače z gubami v pasu, v gležnjih pa so

odšteti precej denarja), se odločite vsaj za dodatek — usnjeno kravato, ki pa mora biti zelo ozka. Upam, da jih boste tudi kmalu zasledili v naših trgovinah.

Kako pa s srajcami? Te so zaenkrat še brez čipk in volanov. So ravno krojene in brez vstikov. Ovratniki so majhni, lahko so pripeti z gumbi, so koničaste ali okrogle oblike, pa tudi „ruski“ ovratnik še ni povsem pozabljen. Zelo modni so beli ali usnjeni ovratniki in manšete na barvnih ali dezeniranih srajcih.

Obvezen kos jesenske oziroma zimske garderobe je volnen brezrokavnik ali pulover v različnih barvah, z geometrijskimi liki ali norveškim vzorcem. Čez debel, ročno pleten pulover pa lahko oblečete puhast brezrokavnik iz bombažnega blaga pastelnih barv.

Suknjiči nimajo več pretirano ozkega ovratnika. Ta je lahko iz drugačnega materiala kot suknjič. Na športnem suknjiču iz tweeda je lahko zameten ali usnjen, na svečanem pa satenast ali iz pliša. Suknjiči se zapenjajo eno ali dvoredno. Za dodatek prek nje ga si izberite primeren šal, ki pa mora biti čim krajši. Če debele bluzone, jope in jakne, ki so najrazličnejših krojev, pa si zavijte daljši in mehkejši šal.

Miriam

Šik BOUTIQUE ŽALEC

ozke. Za malo starejše so primernejše ravne hlače, ki imajo v gležnjih vsaj 20 ali 22 centimetrov. Prav ta ravna linija je to sezono zelo modna. Žepi so vedno ob strani, veliko možnosti pa ponujajo materiali: od ozkega do široko rebrastega žameta, deftina in tweeda za šport in vsakdan, pa vse do najfinejših voln, gabardenov in flanel za večer. Na zahodu so še vedno modne usnjene hlače iz nape, manj pa iz velurja. Barve so različne — od odtenkov rjave, sive pa vse do temno modre in olivno zelene. Novost so v moški modi tudi pumparice in „jahalne“ hlače, prav takšne, kot jih ponuja ženska moda. Če se že ne morete odločiti za usnjene hlače (zanje je treba

Podelitev priznanj planincem savinjskega medruštvenega odbora

Končane sindikalne športne igre

Komisija za sindikalne športne igre pri Občinskem svetu ZSS Žalec je letos pripravila te igre že osemnajstič. V dvanajstih športnih panogah iz 40 organizacij združenega dela in drugih organizacij je sodelovalo kar 2600 zaposlenih. V tekmovalnem delu je imel tudi letos največ uspeha HMEZAD, ki si je tako ponovno pridobil prehodni pokal.

Končni vrstni red pri članicah v tekmovalnem delu je naslednji: 1. SO Žalec—134 točk, 2. VVZ Žalec—126 točk, 3. Juteks—118 točk, 4. Hmezad, 5. SIP Šempeter, 6. Tovarna nogavic itd.

Starejši člani: 1. Juteks—114 točk, 2. SIP Šempeter—112, 3. Garant Polzela—98, 4. Hmezad—81, 5. Sigma Žalec, 6. Ferralit id. Veterani: 1. DEM Podlog—30 točk, 2. Hmezad—29 točk, 3. Zdravstveni dom Žalec—28 točk. Mlajši člani: 1. SIP Šempeter—249 točk, 2. Hmezad—218, 3. Juteks—208 točk, 4. Ferralit—206, 5. Nama, Žalec—190, 6. Tekstilna tovarna Prebold—180 točk itd.

Rezultati množičnosti od 110 zaposlenih. 1. Zavod za načrtovanje—116 točk, 2. NAMA Žalec—113, 3. Montana, 4. DPO—Postaja milice Žalec, 5. VIO Žalec, 6. DEM Podlog itd.

Pohod ob pomnikih NOV

Zadnje dni novembra je bil že četrti pohod ob pomnikih NOV, ki jih že dve leti organizirata Planinski društvi Polzela in Prebold. Tokrat pa je takšen pohod organiziralo Planinsko društvo Zabukovica. Prišel se je pred spomenikom NOV v Migojnicah, kjer je bilo zbrano okoli sto pohodnikov. Pozdravil jih je predstavnik Občinskega odbora ZZZB NOV Žalec — Rado Cilenšek. Pohodniki so krenili proti spomeniku I. Štajerskega bataljona, kjer jih je pozdravil Matija Kajtna, od tu pa jih je vodila pot naprej v Matke in proti Homu. Med potjo so obujali spomine na dogodeke med narodnoosvobodilne borbe, pionirji pa so ob spominskih obeležjih pripravili krajše kulturne programe.

Naslednje leto se bodo tej akciji pridružila tudi ostala planinska društva, načrtujejo pa naslednje poho-de: v začetku aprila meseca bo že tretji pohod na Dobrovlje, katerega organizator bo Planinsko društvo Polzela, v juliju mesecu bo „Pohod k Taborskim domačijam“, ki bo v okviru praznovanja občinskega praznika, pripravili pa ga bodo planinci iz Tabora, v oktobru mesecu se bodo odpravili od spomenika do spomenika v krajevni skupnosti Prebold, katerega organizatorji bodo domači planinci v novembru pa bo pohod v krajevni skupnosti Griž.

Do 300 zaposlenih: 1. Gradnja Žalec—124 točk, 2. MIK Prebold—28, 3. do 4. mesto VVZ Žalec, AERO Šempeter—22 točk, 5. SO Žalec, 6. Slov. Žalec itd.

Do 500 zaposlenih: 1. Juteks Žalec—160 točk, 2. Garant Polzela—147, 3. Ferralit Žalec—25, 4. Sigma Žalec—14. Peta je Zarja Petrovče—12, 6. Obrtniki Žalec—3 točke. Nad 500 zaposlenih: 1. SIP Šempeter—148

točk, 2. HMEZAD—96 točk, 3. TOVARNA NOGAVIC Polzela—71, 4. TT Prebold 27, 5. KIL Liboje pa 26 točk. Za posebne zasluge na področju rekreacije so prejeli priznanja: Mojca Jeraj (VVZ Žalec), Emil Bremec (Zavod za načrtovanje), Drago Fonda (Garant Polzela) in Drago Božič, predsednik komisije za sindikalne športne igre.

T. TAVČAR

Športno društvo Trnava

Krajevna skupnost Trnava sodi med najmanjše v žalski občini. Kljub temu je zanimanje krajanov za razne oblike telesnokulturne dejavnosti zelo velik. Doslej se je vsa športno-rekreativna dejavnost odvijala v okviru mladinske organizacije. Zaradi vse večjega števila ljubiteljev športa pa so se v Trnavi odločili za ustanovitev športnega društva Trnava.

Na ustanovni skupščini športnega društva v začetku oktobra letošnjega leta so si v Trnavi zadali nalogo, da bodo k sodelovanju pritegnili kar največ krajanov.

O tem, kako bodo izvajali program, kakšne težave se pojavljajo pri tovrstnem delu, nam je povedal predsednik športnega društva Marjan Anžlovar.

„Ste aktiven športnik in organizator športnega dela v Združenju obrtnikov žalske občine. Kako gledate na športno rekreativno dejavnost v krajevnih skupnostih?“

M. Anžlovar: „Menim, da so tovrstne aktivnosti krajevni skupnosti zelo potrebne. Vsi težimo po dogajanju, množičnosti in prav v športu se vse to dogaja. Nujna je vsekakor dobra organizacija, ker brez nje še tako dobri programi ostanejo le na papirju.“

„Vsak začetek je težak. Kje pričakujete največ problemov?“

M. Anžlovar: „Kot pravkar ustanovljeno društvo bi se po tradiciji morali otepati s težavami. Vendar zaenkrat zelo resnih problemov ni. Trenutno proučujemo možnosti za ogrevanje dvorane v Hmeljarskem domu, kjer naj bi se pozimi odvijal del športnih dejavnosti.“

„Kakšno podporo pričakujete od družbenopolitičnih organizacij in društev?“

M. Anžlovar: „Povezali smo se s štabom za SLO v krajevni skupnosti. Z njihovo pomočjo bomo kupili 2 ali 3 zračne puške, municijo, tarče ter uredili strelišče. Ta oblika športne dejavnosti neposredno prispeva h krepitvi obrambne sposobnosti. Glede finančnih sredstev pa je takole: v krajevni skupnosti

je nekaj obrtnikov, ki bi nam finančne pomoči ne odklonili, nekaj pa pričakujemo tudi od krajanov in Telesnokulturne skupnosti v Žalcu.“

„Za katere športne dejavnosti so že dani pogoji za delo — tu mislim predvsem na objekte?“

M. Anžlovar: „Imamo igrišča za nogomet, košarko in odbojko. Dvorano, ki je doslej služila le za proslave in veselice, nameravamo uporabljati za orodno telovadbo, namizni tenis in šah.“

Srečanje pionirjev planincev na Homu

Srečanje pionirjev planincev osnovnih šol Veljka Vlahovića iz Celja, Štor in Nade Cilenšek iz Griž je bilo v začetku prejšnjega meseca, vendar upamo, da nam zaradi pomanjkanja prostora v prejšnji številki, ne bodo zamerili, če o dogodku poročamo šele sedaj.

Pionirji iz Štor in Celja so prišli na srečanje preko Kamnika, s tem so opravili Savinjsko pot, za kar so jim na srečanju podelili značke poti. Mlade planince vseh treh šol vodijo zunanji sodelavci. Mlade iz Štor planince iz Zelezarne, pionirje iz Celja planince iz Cinkarne, griške solarje pa člani Planinskega društva Zabukovica. Pri tem se pogloblja tudi povezava med posameznimi šolami in organizacijami združenega dela.

Slovesnost meddruštvenega odbora

Sredi meseca decembra je bila v Žalcu pristrčna slovesnost, na kateri so se zbrali predstavniki planinskih društev celjske regije, ki so združeni v Meddruštvenem odboru „Savinjska“. Po slavnostnem govoru predsednika Izvršnega sveta Jožeta Jana in po kulturnem programu, ki so ga izvajali pevci Svobode Petrovče in osnovne šole Peter Šprajc—Jur, je predsednik Meddruštvenega odbora Adi Vidmajer podelil posebno priznanje tega odbora za uspešno delo na področju planinstva.

Planinska društva na področju Meddruštvenega odbora štejejo 14.600 članov. Najbolj se je razvilo delo na področju gojenja tradicij NOB in na področju usposabljanja za morebitni vseljudski odpor. Zato so med nagrajenci tudi Štab za teritorialno obrambo občine Žalec, Gorska reševalna služba — postaja Celje in alpinistični odsek Šaleška. Za pomoč, ki sta jo nudila planinstvu, sta prejela priznanje tudi Vlado Gorišek in Jože Jan.

Razstava likovnih izdelkov

V okviru praznovanja dneva republike smo v vrtec Polzela pripravili bogato razstavo likovnih izdelkov na temo „Domovina“.

Se nevedši in okorni otroški prstki so pod vodstvom svojih vzgojiteljic izdelali zanimive in prikupne izdelke. Izkazalo se je, da imajo vzgojiteljice pri izbiri sredstev in materialov doberšno mero domisljivosti in ustvarjalne domiselnosti.

Razstavljeni predmeti so bili razporejeni po starostnih stopnjah otrok. Tako je bilo mogoče z izdelka razbrati, kaj je sposoben napraviti z določenim materialom tri, štiri, pet in šestletni otrok. Marsikomu se je ob ogledu razstavljenih lutk, živali in vozil ter pogrnjov utrnila zamisel, kako uporabiti odvečno kramo in jo z malo domisljivosti spremeniti v ljubko igračo ali okrasni predmet.

V delo je bilo vloženo mnogo truda in osebne zavzetosti otrok in vzgojiteljic. Sodeč po pripombah v knjigi vtisov, pa so si razstavo ogledali predvsem starši vzorcev te enote. Morda je bil vzrok za premajhno zanimanje krajanov Polzele v tem, da razen z živo barvnimi plakati, nismo javnosti obvestili z ničemer drugim.

KATJA KRAŠOVEC

PRIPRAVLJENI NA SEZONO

Smučarski klub Prebold je pripravljen na novo sezono. V jesenskih mesecih so dobro očistili smučišče pod Žvajgo, pregledali vlečnico in opravili še vrsto drugih del, tako da bo ob prvem večjem snegu smuka varna in prijetna. Sicer pa je treba povedati, da njihova aktivnost z odhodom zime ne preneha.

Vrtec v Šempetru

Odveč bi bilo tokrat govoriti, koliko naporov, stališč ali celo sklepov je bilo sprejetih v zvezi z investicijo za potrebe predšolskih otrok v KS Šempeter. Bilo je mnogo zapletov: od tega, da je bilo prvotno zemljišče premajhno ter je bilo v zvezi s tem potrebno popravljati lokacijsko dokumentacijo, dopolnjevanje oz. korekcija idejnega projekta, usklajevanje z inšpekcijskimi službami glede na predpisanih zahtev, pa do pridobitve soglasij in ne nazadnje tudi problem izdaje vodnogospodarskega mnenja, ki je pogojevalo izdajo soglasja. Poleg tega pa je znano, kako so se zaostrovali predpisi za izvajanje investicij; ukrepi so bili vedno ostrejši in s tem se je tudi izgradnja tega objekta vedno znova izmikala.

V zvezi s tem naj omenim, da je bila opravljena analiza aktivnosti do pričetka izgradnje na seji režijskega odbora v Šempetru v mesecu decembru.

Kljub vsem težavam, ki so se porajale ob pripravah na izgrad-

njo, lahko tokrat rečemo, da dela že potekajo od 15. decembra 1981. leta. Vrtec v Šempetru 7 8 oddelki in zakloniščem gradi Marles Maribor, soizvajalec del je Ingrad Žalec, nadzor nad gradnjo pa opravlja Zavod za načrtovanje Žalec. Predračunska vrednost objekta z zakloniščem, zunanjo ureditvijo ter kanalizacijo znaša 44.000.000 din. Objekt bo po zagotovitvi izvajalca končan v mesecu septembru leta 1982.

Po pridobitvi uporabnega dovoljenja bo TOZD VVZ „Janko Herman“ Žalec odkupil 6 igralnic s pripadajočimi oz. spremeljajočimi prostori, 2 pa DO v Šempetru.

Ob teh prijetnih zaključkih lahko želimo le to, da bi dela potekala skladno s postavljenimi roki, da bi čim prej dočakali srečen trenutek za tiste najmlajše, katerih zaradi premajhnih prostorskih možnosti ni bilo mogoče sprejeti v vrtec.

DANICA DOLINŠEK

ZLATAR—JUVELIR
IVAN KRAGL
ŽALEC

želi vsem svojim strankam srečno in zdravo NOVO LETO 1982

hkrati pa sporoča, da ima do 31. 12. 1981

10% novoletni popust

SVOJIM CENJENIM STRANKAM IN DRUŽBENOPOLITIČNIM ORGANIZACIJAM ŽELIM SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1982 IN SE ŠE NAPREJ PRIPOROČAM

FOTO—TONICA
ŽALEC

CENTER ZA USMERJENO
IZOBRAŽEVANJE ŽALEC

Ul. Ivanke Uranjek 6
ŽALEC

vpisuje

v strojepisni tečaj učence 7. in 8. razredov osnovne šole. Pričetek tečaja bo predvidoma v mesecu januarju. Cena tečaja znaša 2.200 dinarjev in jo je moč poravnati v treh obrokih.

VIO ŽALEC
TOZD OSNOVNA ŠOLA
„VERA ŠLANDER“
POLZELA

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

— 3 snazilk za nedoločen čas s polnim delovnim časom
— 1 hišnika — poklic mizar za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom.

Prosimo zainteresirane, da pošljejo pismene prijave komisiji za delovna razmerja pri TOZD osnovna šola „VERA ŠLANDER“ Polzela.

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA OMOGOČILA JO JE TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD

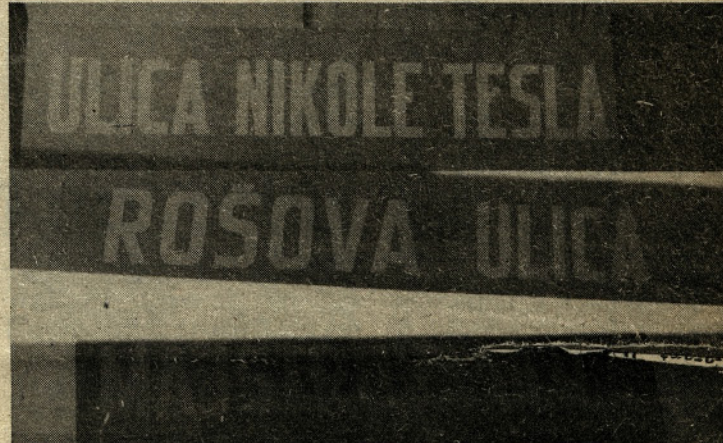
FOTOKRONIKA

Prvi sneg je močno razveselil tudi žalske otroke. Naš reporter jih je takole ujel v svoj objektiv med sankanjem v Soseski

Mladi so nastopili v pesmi in spretnostih na regijski prireditvi v Žalcu.

Tele napise smo posneli v Žalcu. Komentar ni potreben.

Eno izmed številnih črnih odlagališč smeti in odpadkov na območju Tabora. Doklej tako?

Nagrade: Kolekcije izdelkov TT Prebold v vrednosti 500,00 din 300,00 din in 200,00 din

Rešitve pošljite na uredništvo Savinjskega občana najkasneje do torka, dne 5. januarja 1982.

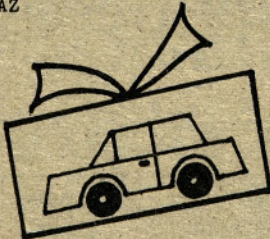
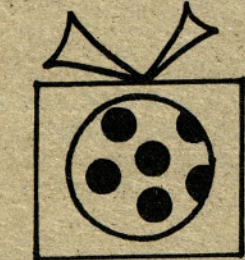
DRAGI MOJI CICIBANI !

SNEŽINKE DROBNE, BELE
SO K MENI PRIHITELE
IN ME PREBUDILE VSE VESELE.

VSE LETO JAZ, DEDEK MRAZ,
V PRAVLJICI PRESPIM,
A OB KONCU LETA K VAM, OTROCI, POHITIM.

VSAK ČAS NA VAŠA VRATA BOM POTRKAJ.
IGRAČE BOM IZ KOŠA STRESEL,
DA VSAK VSAJ ENO BO DOMOV ODNESEL.

POZDRAVLJA VAS
DEDEK MRAZ

OB DARIL TE BOM VDNEOBURI
V PROSTORIH

(ODREŽI IN PRINESI S SEBOJ!)

IME IN PRIIMEK
DAN, MESEC, LETO ROJSTVA
TOČEN NASLOV
KRAJEVNA SKUPNOST

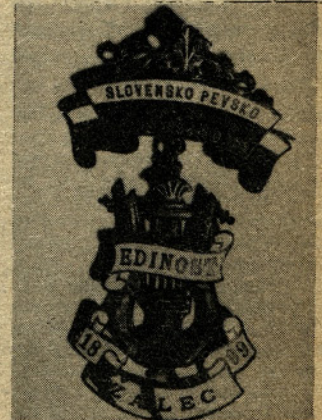
Da ne pozabimo!

V letu 1982 bomo praznovali več pomembnih obletnic, med katerimi bo tudi 800-letnica Žalca. Ivan Stopar v uvodniku „Zalec in Novo Celje“ navaja, da je bilo prvo zanesljivo sporočilo o naselju že v letu 1182, ko je bil tu sedež deželno knežjega urada. Leta 1259 se kraj omenja kot vila Saxumfeld, leta 1260 pa je prvič omenjena tržka župnijska cerkev Sachsenfelde – s. Nicolaus. Zalec je takrat pač že imel svoje tržne pravice, od leta 1265, morda pa že prej pa tudi svoje sodišče. To priča o dokajšnji pomembnosti naselbine in temu je pripisati, da se Zalec v nekaterih starejših listinah omenja celo kot mesto... Tovariši Stopar nadalje navaja leti 1471 in 1480, ko je Zalec utrpel hudo škodo zaradi turških napadov. Iz leta 1524 izvira tabor okoli cerkve, od katerega je ostal le jugovzhodni obrambni stolp. Da je ta naselbina že kmalu dobila tržne pravice omenja tudi odlomek Milka Kosa v Zgodovini Slovencev, ki pravi: „... Vrsta manjših štajerskih krajev, na pol vaškega značaja, se pojavi z označbo trg prvič v 13. stoletju, med njimi Laško leta 1227, Konjice 1251, Ljutomer in Zalec pa leta 1265...“

Zanimiva je tudi ugotovitev, kijo navaja Jaka Slokan v sestavku „Od Celja do Žalca, pa še dalje“, v katerem omenja, da je leta 1260 neki patriarh potrdil stišskemu samostanu še dve župniji: župnijo Sv. Nikolaja v Žalcu in župnijo Sv. Petra v Saxenthalu. Dr. Kovačič na 95. strani Zgodovine Lavantinske škofije omenja, da je bilo cerkveno središče celjskega okoliša v srednjem veku Zalec, dokler ni preventivno prešlo na Celje. Zastavlja pa se vprašanje, ali začetki Žalca segajo le v srednji vek, saj Dr. Josip Klemenc v brošuri „Rimske izkopanine v Šempetru“ omenja, da so v Savinjski dolini poleg podjarmljenih ilirov živeli tudi gospodujoči Kelti. O prvih pričajo predvsem razna lastna imena, pa tudi ostanki kelske materialne in duhovne kulture so številni in se tudi pod rimskim vplivom niso izgubili. Znan je, da je bilo tudi na področju Žalca najdeno več arheoloških predmetov, med njimi tudi dve bronasti sekiri, ki sta sedaj v Gradcu. Na bogato zgodovino Žalca pa kažejo tudi rimski kamni, ostanki zgradb (leta 1954 so našli na parceli št. 979/4 K. O. Zalec bronasto fibulo), jantarska

cesta, tod mimo pa naj bi vodila tudi rimska cesta Emona-Celeia. V naslednjem letu želimo kar največ objavljati o zgodovini Žalca, radi bi objavili tudi stare dokumente, pri čemer pričakujemo tudi vašo pomoč. Tokrat objavljamo posnetek značke pevskega društva „Edinost“, ki je bilo ustanovljeno leta 1899, katerega prvi predsednik je bil Vinko Vabič – starejši, pevovodja pa Rajko Vrečar.

F. JEŽOVNIK

SREČNO
1982